

Kurjer Łódzki

numer pojedynczy gr. 20.

Redakcja: ul. Zawadzka Nr. 1. Administracja: ul. Piotrkowska Nr. 11. Ekspedycja: ul. Piotrkowska Nr. 11.
Telefon: Redakcji Nr. 38-28 i 228, Administracji Nr. 229 (połączenia własne z redakcją). Skrzynka pocztowa 132.

Redakcja otwarta od godz. 9 do 7 po poł. bez przerwy. Redaktor lub jego zastępca przyjmuje od godz. 1-3 po południu. Dyrektor Wydawnictwa przyjmuje od godz. 1-3 po południu.
Administracja czynna od godz. 8 rano do godz. 7 po poł. bez przerwy.

Wychodzi codziennie o godzinie 5-ej rano.

W kołowrocie niemieckich przygotowań do pertraktacyj handlowych.

Spotkanie min. Stresemanna z min. Olszowskim. Rada gabinetowa znów odłożyła decyzję. „Vorwaerts” piętnuje pruskie metody zwlekania.

Polska Agencja Telegraficzna.

Berlin, 28 października.

Zapowiedziane przez prasę spotkanie między ministrem spraw zagranicznych Rzeszy Stresemannem a posłem polskim Berlinie, ministrem pełnomocnym Olszowskim, odbyło się dzisiaj w godzinach popołudniowych w urzędzie spraw zagranicznych.

O przebiegu rozmowy donosi biuro Olszowskiego na podstawie informacji z kół parlamentarnych, że była ona poświęcona przygotowaniu do rokowań traktatowych polsko-niemieckich.

Natomiast „Berliner Zeitung” w wydaniu nocnym stwierdza, że celem spotkania było osobiste poinformowanie posła Olszowskiego o stanowisku niemieckich władz rządu niemieckiego w sprawie traktatu handlowego z Polską, przyczem minister Stresemann wskazał m. in. na opór, wywołany przez niemieckie koła agrarne z powodu produktów rolniczych z Polski.

W końcu dziennik wyraża przypuszczenie, że minister Stresemann w związku z urzędowym komunikatem o posiedzeniu czwartkowym gabinetu Rzeszy, który wywołał wrażenie, jakoby rząd niemiecki zamierzał odroczyć rozpoczęcie rokowań, podkreśla, że strona niemiecka, mimo trudności, gotowa jest bezwarunkowo rozpocząć rokowania traktatowe z Polską.

NOWA ZWŁOKA.

(Agencja Wschodnia)

Berlin, 28 października.

Na wczorajszym wieczornym posiedzeniu rada gabinetowa nie doszła do ostatecznego porozumienia w sprawie podjęcia rokowań handlowych z Polską, przeto komunikat oficjalny wydany nie został.

Dzisiejsza „Vossische Zeitung” donosi, że gabinet w zasadzie dziś przychylił się do rozpoczęcia rokowań z Polską wobec czego w najbliższym czasie rząd Polski zostanie oficjalnie o tem powiadomiony i rozpocznie się rokowania.

„Vossische Zeitung” stwierdza z opytaniem, że wobec tego, że większość członków gabinetu jest za możliwie rychłym ukoniecznieniem narad w sprawie zawarcia traktatu, wszystkie sporne kwestie zostaną rychło usunięte i nic nie stanie na przeszkodzie do podpisania traktatu handlowego z Polską.

ARTYKUŁ „VORWAERTSU”.

Tel. własny „Kur. Łódzkiego”

Berlin, 28 października.

„Vorwaerts” ogłasza dziś na naczelniczym miejscu komunikat Biura Wolffa o odroczeniu wczorajszych narad gabinetu w sprawie rokowań handlowych z Polską.

pod znanym tytułem: „Z Polska jest cze niema porozumienia”.

W dłuższym komentarzu od redakcji dziennik zaznacza, że rząd Rzeszy jeszcze przed pół rokiem stwierdziwszy urzędowo, że rokowania dyplomatyczne z Polską zakończyły się zadawalającym uregulowaniem sprawy osiedleńczej, przyrzekł jednocześnie, że Niemcy udziela swej pomocy w sprawach, dotyczących się podjęcia dalszych rokowań o traktat handlowy z Polską najpóźniej we wrześniu r. b. Dotychczas to nie nastąpiło. Październik mija, a rząd tylko pod naciskiem prasy le-

wicowej zdobył się wreszcie jedynie na to, iż pod koniec października sprawa rokowań traktatowych z Polską była postawiona na porządku dziennym obrad gabinetu. Wczoraj więc, jak oświadcza dziennik, ministrowie mieli powziąć uchwałę na podstawie której poseł niemiecki w Warszawie otrzymałby upoważnienie do podjęcia rozmów w pewnych sprawach wstępnych, od których załatwienia uzależnione byłyby dalsze zarządzenia przygotowawcze w kierunku podjęcia właściwych rokowań o traktat handlowy.

Zarządzenia te miały być omówione, a

rawet uchwalone, rozumie się, o ile agrariusze niemieccy oraz ich minister Schiele zezwoliliby rządowi wejść na drogę, wiedząc do porozumienia z Polską i o ile zgodziłby się na zawarcie traktatu, który ma Niemcom przysporzyć dowóz tańszych artykułów żywnościowych i otworzyć im nowe rynki zbytu dla ich produktów przemysłowych. Już od trzech lat — stwierdza w końcu dziennik socjalistyczny — ciągnie się ta gra i ciągnąć się ona będzie w nieskończoność, jeżeli tylko uzależniona będzie od woli agrariuszów niemieckich, których życzenia są widocznie decydujące.

Schwartzbard ukrył się ze strachu przed zemstą Ukraińców.

Opinia Francji potępiła wyrok, zapewniający bezkarność zbrodni.

Tel. własny „Kurjera Łódzkiego”.

Paryż, 28 października.

Obróńca Schwartzbarda, adwokat Torres, ukrył Schwartzbarda w niewiadomym miejscu, ponieważ obawia się, że zwolennicy Petlury zamordują Schwartzbarda. Miejsce pobytu Schwartzbarda jest nieznanne.

SZKODLIWY WYROK.

Paryż, 28 października.

Opinia francuska, która prawie wcale nie interesowała się procesem Schwartzbarda, komentuje dzisiaj wyrok z pewnego rodzaju rozczarowaniem.

Jeżeli pominąć zainteresowane dzielniki lewicowe, cała prasa umiarkowana:

„Journal des Debats”, „Figaro”, „Victoire”, „Gaulois” i t. d. uważa wyrok, uwalniający zabójcę Petlury, za szkodliwy przedewszystkiem dla samej instytucji sądu przysięgłych.

„Journal des Debats” pisze: „Jeżeli podobne wyroki będą dalej zapadać, trzeba będzie chyba skasować sądy przysięgłych, aczkolwiek stanowią one jedną z najpiękniejszych zdobyczy liberalizmu i sprawiedliwości”.

Gustaw Hervé pisze w „Victoire”, iż paryski sąd przysięgłych stosuje dziwną sprawiedliwość. Uniewinnił on zabójcę Jauresa Vilain'a, uniewinnił Germaine Bertin, która zabiła w lokalu „Action Française” znanego rojalistę Plateau i wielu

innych. Pytanie, czy uniewinniłby przyjaciół Jauresa, gdyby zadusili Vilaina.

„Figaro” oświadcza, iż dzięki swym sądom przysięgłym Paryż stanie się uprzywilejowanym miejscem, gdzie cudzoziemcy będą mogli bezkarnie zabijać przez zemstę swych przeciwników.

Natomiast „Humanite” komunizująca oświadcza, że sędziowie przysięgli wydali wyrok, potępiający „bandytów anty-bolszewickich, odpowiedzialnych za pogromy.” Razem z nimi osadzeni zostali generałowie francuscy, którzy wydali chwalebne świadectwo mordercom bolszewików i wszelkim Millerandom, Poincaré i t. d.

Wciąż na lewo.

Obrady, które mogą zaważyć na szali losów Francji. Kongres francuskiej partji radykalnej.

Telegram własny „Kuriera Łódzkiego”.

Paryż, 28 października.

Wczoraj w sali Wagram na Avenue Wagram, położonej u wylotu pięknego parku Gwiazdy, gdzie pod łukiem Triumfalnym spoczywają prochy francuskiego Nieznanego Żołnierza, rozpoczęły się obrady kongresu, który może zaważyć na szali najbliższej przyszłości Francji.

Jest to 24-ty doroczny kongres partji radykalnej, której tytuł urzędowy brzmi: „Parti Republicain Radical et Radical Socialiste”.

Nazwa partji wystarcza, aby zrozumieć hasło jej: Wciąż na lewo. To też i obecny kongres zmuszony będzie wypowiedzieć się, czy z socjalistami, czy też bez nich.

Zagadnienie to będzie centralnym punktem obrad i od rozwiązania go zależy egzystencja gabinetu Poincarego powodzenie

reformy finansowej i rezultat przyszłych wyborów parlamentarnych.

Zrozumiała jest wobec tego uwaga, że jak cała Francja polityczna przysłuchiwać się będzie w ciągu całego tygodnia odgłosom, dochodzącym z sali Wagram.

W partji radykalnej zasiadają gorący zwolennicy aliansu wyborczego z socjalistami, jak Edwrd Daladier oraz niemniej gorący zwolennicy polityki jedności narodowej, jak Frankln Bouillon. Lecz nie należą się ludzi: ostatni nie należą do większości partji.

Trudno powiedzieć, czem się zakończy kongres, ale bez względu na to, jakie zapadną uchwały, wpłyną one na dalszy kierunek polityki francuskiej.

Zgóry jednak można mieć zaufanie do partji radykalnej, która nie bez dużej dozy słuszności przypisuje sobie zasługi

twórczyni chwały trzeciej Rzeczypospolitej.

Sprawiedliwość faktycznie nakazuje stwierdzić, że jeżeli masy radykalne wyznają bezkrytycznie modne hasła lewicowe, wodzowie partji stali przeważnie na wyżynie racji stanu.

Ich głębokie zrozumienie zagadnienia polskiego i racjonalna ocena przymierza francusko-polskiego jako przeciwwagi potędze niemieckiej, są tego dowodem.

Dlatego też i opinia polska winna z całą czujnością śledzić obrady, toczące się obecnie w sali Wagram.

Przy artretyzmie się przemianie materji, pójcie napar z siódek artretycznych Gessnera.

F. BITNER

Dyplomowany fryzjer

Piotrkowska 164. Tel. 51-27

— powrócił. —

Królewskie troski Rumunii.

Premier Bratianu przeciw ks. Karolowi.

„Uschła gałązka dynastji musi być odcięta”.

Polska Agencja Telegraficzna.
Bukareszt, 28 października.
 Na wczorajszym posiedzeniu izby posłów, premier Bratianu, wygłosił dłuższe przemówienie, w którym m. in. oświadczył, iż w następstwie ujawnienia akcji, zwracającej się przeciw królowi, porządkowi w państwie i spokojowi publicznemu władze postanowiły wystąpić przeciw ko winnym. W państwie konstytucyjnym są liczne i różnorodne zagadnienia, które wywołują walki pomiędzy stronnictwami. Jest jednakże rzeczą niedopuszczalną, aby walki te posuwały się aż do zagrożenia istnienia państwa oraz jednności narodowej, terytorjalnej całości kraju i koronie, stanowiących dziedzictwo, z którego poszczególne pokolenia korzystają, nie mogąc nim jednak rozporządzać. Każdy dokonywujący zamachu na to dziedzictwo, jest wrogiem państwa, podobnie jak ten, kto w jakikolwiek sposób usiłuje odebrać koronę prawowitemu monarsze, do której go należy ona zgodnie z konstytucją z fałszyki Boży i z woli narodu od chwili, gdy w myśl decyzji króla Ferdynanda przyjęto do wiadomości z zachowaniem wszelkich form prawnych, zrzeczenie się tronu ze strony ówczesnego księcia następcy, przy czym ten ostatni oświadczył, że czyni to dobrowolnie i z całą świadomością. Wszyscy, którzy byli przy tem obecni, a byli wśród nich przedstawiciele wszystkich partji, nie zapomną nigdy bolesnego wżruszenia ojca a tem mniej patriotyzmu monarchy, z jakim król oświadczył, iż „uschła gałązka dynastji musi być odcięta, aby drzewo pozostało zdrowe”. Zgodnie z tą decyzją króla oraz podstawowe mi zasadami rumuńskiego ustroju monarchiczno-konstytucyjnego, ustalony legalnie porządek rzeczy nie może być zmieniony w związku z okolicznościami, w niczem nie dotyczącymi państwa lub też na korzyść osobistych interesów i kaprysów, nie mających dla życia państwa żadnego znaczenia.

Rumunja nie ma i nie chce mieć naczelnika państwa wybieralnego. Kto w drodze plebiscytu, kombinacji partyjnych lub też jakimikolwiek innymi środkami próbuje obalić to, co jest legalnie i ostatecznie ustalone i pozostaje po za obrębem wszelkiej dyskusji, ten podejmuje akcję przeciwko bezpieczeństwu państwa.

MOBILIZACJA KORPUSU SIĘDMIOGRODZKIEGO W RUMUNJI.

Agencja Wschodnia.
Paryż, 28 października.
 „Chicago Tribune” donosi z Bukaresztu, iż zostały wydane rozkazy mobilizacyjne korpusu siedmiogrodzkiego z dniem 1 listopada, na wypadek, gdyby Narodowa Partja Chłopska usiłowała odbyć swój kongres w Alba Julia. Naogół panuje prze konanie, iż energiczne zarządzenia Bratianu unicestwiły pierwszą, rzeczywistą próbę podjętą przez księcia Karola dla odzyskania tronu. Niemniej jednak przypuszczają, iż książę Karol może liczyć na poważną ilość zwolenników wewnątrz wojska.

FANTASTYCZNE WERSJE.

Belgrad, 28 października.
 „Politika” zamieszcza rewelacyjne do niesienia z Bukaresztu, jakoby cały rzekomo planowany przez księcia Karola za mach stanu był zwykłym trickiem politycznym Bratianu, który w ten sposób prze prowadzić chce łatwiej swoje plany i usunąć z Rumunii wszystkich oficerów.

Nieudana próba oderwania Katalonji od Hiszpanji.

Spisek został udaremniony.

Paryż, 28 października.
 „Matin” omawiając sprawę powstania separatystów katalońskich podaje, iż około 1500 sprzyśniętych otrzymało przed kilku dniami rozkaz opuszczenia stałych swych siedzib w miastach Francji, Belgji i Luksemburgu i udania się w grupach po dwie, trzy osoby nad granicę hiszpańską, szczególnie na obszar między Foix i wybrzeżem śródziemnomorskim. Sprzyśniężeni rozporządzali znacznymi zasobami gotówkowymi. Policja francuska zwróciła uwagę na fakt nadawania w ciągu dni

którzy uchodzą za zdecydowanych zwolenników księcia.
 Stwierdzono już niejednokrotnie fakt odwiedzania b. następcy tronu rumuńskiego przez wybitne osobistości wojskowe

w Rumunii, to jednak nie dawało powodu do wygnania ich z kraju, natomiast stworzenie takiej sytuacji, jak obecna, umożliwiałoby Bratianu przeprowadzenie najryzykowniejszych jego zamierzeń.

Sejm a rząd.

Horoskopy nadchodzącej sesji zwyczajnej.

Telegram własny „Kurjera Łódzkiego”.
Warszawa, 28 października.
 Nadchodząca sesja zwyczajna Sejmu stale znajduje się pod znakiem zapytania. Nie wiadomo jakie stanowisko zaimie rząd. Prawdopodobnie, jak poprzednio, będzie on występował w charakterze obserwatora. Wapiltem jest, czy wicepremier Bartel i minister Czechowicz przedstawią Sejmowi expose. Rząd wniesie przedłożenia o kredytach dodatkowych za rok budżetowy

wybieżający w wysokości 200 milionów. Obiegają pogłoski, że rząd nie zamierza wnieść pełnego budżetu do Sejmu, lecz tylko ustawy sakrowe, drukowane na 4-ach stronach. Konstytucja ustala, że rząd powinien wnieść projekt całkowitego budżetu.
 Marszałek Trampczyński zwołał senat na sesję zwyczajną na przyszły piątek o godzinie 4 po południu. W czwartek zaś zberze się konwent seniorów.

Min. Czechowicz a poprawa bytu urzędników.

Podwyżka płac w ramach budżetu zapewniona.

Polska Agencja Telegraficzna.
Warszawa, 28 października.
 Komitet organizacyjny kongresu zrzeszeń pracowników państwowych i samorządowych nadesłał nam następujący komunikat:
 P. minister skarbu Czechowicz wraz z wiceministrem d-r-em Grodyńskim przyjął 28 b. m. komitet organizacyjny kongresu pracowników państwowych. Przedmiotem konferencji była sprawa poprawy bytu pracowników państwowych od 1-go stycznia 1928 r. oraz sprawa jednorazowe go zasiłku dla emerytów.
 P. minister odniósł się z całą życzliwością do przedstawionych postulatów i oznajmił, że poprawa losu pracowników nastąpi oczywiście w ramach możliwości budżetowych, gdyż równowaga budżetowa musi być bezwarunkowo utrzymana.
 W toku dyskusji wyłoniła się kwestja, czy ta definitywna poprawa ma nastąpić

od 1 stycznia, czy też od 1 kwietnia 1928 roku.
 W interesie zarówno państwa jako też i pracowników byłoby właściwsiem uregulowanie spraw od 1 kwietnia 1928 roku. Ten okres dałby rządowi możność przeprowadzenia reformy podatkowej w kierunku zwiększenia dochodów, niezbędnych na podwyżkę uposażeń, bowiem rząd nie ma pełnomocnictw do podwyższenia podatków. Poprawa zaś w pierwszym kwartale 1928 r. nastąpiłaby drogą wypłacenia dodatków w myśl dawnych oświadczeń rządowych.
 Sprawa jednorazowego zasiłku dla emerytów będzie w najbliższym czasie przez radę ministrów rozpatrywana w kierunku dodatnim.
 Co do stałej poprawy bytu materialnego emerytów, wdów, sierot i rentjerów, minister przyznał konieczność uregulowania tej sprawy.

Czerezwyczajka hula. Prześladowania Polaków w Rosji.

Berlin, 28 października.
 „Socialistischeski Wiestnik” donosi z Odesy, o masowym prześladowaniu Polaków przez władze sowieckie w tem mieście. Według posiadanych przez pismo

informacji, czerezwyczajka odeska aresztowała kilkunastu Polaków, w tej liczbie wszystkich księży katolickich. Wobec aresztowania księży nabożeństwa w kościołach odeskich zostały przerwane.

Niemcy pod finansową kuratelą.

Parker Gilbert przygotowuje ponowną interwencję.

Berlin, 28 października.
 „Welt am Abend” twierdzi na podstawie otrzymanych informacji, że agent reparacyjny Parker Gilbert, przygotowuje ponowną interwencję u rządu Rzeszy, która prawdopodobnie nastąpi w związku ze sprawozdaniem półrocznym agenta reparacyjnego przy zachowaniu formy dyplomatycznej i będzie utrzymana w tonie stanowczym.
 Mocarstwa zagraniczne, zainteresowane w przeprowadzeniu postanowień planu Davesa, okazują na skutek ostatnich wydarzeń w polityce wewnętrznej Niemiec wszelką podejrzliwość.

Parker Gilbert w czasie swego pobytu w Waszyngtonie otrzymał polecenie zastosowania wszelkich środków, aby nie dopuścić do uchylania się Niemiec od spełnienia zobowiązań odszkodowawczych.

Napad bandytów sowieckich pod Zdobunowem.

Sześciu dywersantów we wsi Milatyn.

Polska Agencja Telegraficzna.
Luck, 28 października.
 Dnia 26 października w biały dzień we wsi Milatyn pod Zdobunowem 6 nieznanymi sprawców uzbrojonych w karabiny, napadło na dom mieszkańca tej wsi i zrabowało garderobę i 500 zł. gotówka. Po napadzie bandyci uciekli w kierunku granicy sowieckiej.

Podczas napadu bandyci usiłovali się mieszkalców do pomagania w obcow oporu z ich strony, zabili nich, a 12 poranili.
 Dochodzenie ustaliło, że bandyci giwali się amunicją sowiecką z 1920. Z pośród bandytów mieszkalców znaleźli Tratiaka, który w latach 1920-21 jednym ze znanych dywersantów

Pod znakiem propagandy.

Chybiony występ sowiecki.

Tel. wł. „Kurjera Łódzkiego”.
Paryż, 28 października.
 Na odbywające się obecnie w Paryżu uroczystości narodzin Berthelota, przybył prawie w sekrecie sowiecki komisarz ludowy, Lunaczarski.
 Na jednym z bankietów miał on wygłosić mowę, lecz widocznie, po zapoznaniu się z jej treścią, organizatorzy bankietu

zdecydowali, że w imieniu wszystkich delegacji zagranicznych przemawiać będzie tylko mówca, profesor Pictet.
 Otóż wczorajszy „Temps” donosi o wygłoszonej mowie Lunaczarskiego, w której wygłosił, że trudno było wygłosić przemówienie więcej propagandowe i niewłaściwe.

ROZŁAM W POLSKIEJ PARTII MUNISTYCZNEJ.

(Telegram własny „Kurjera Łódzkiego”).
Warszawa, 28 października.
 W tonie partji komunistycznej w Warszawie zarysowuje się rozłam, będący fermentem w rządzie sowieckim.

OBRADY STRONNICTW ZACHOWAWCZYCH.

Warszawa, 28 października.
 W piątek obradowały w Warszawie zarządy trzech ugrupowań zachowawczych — Prawicy Narodowej, Organizacji Zachowawczej i Stronnictwa Chrześcijańskiego. Wszyscy przytoczyli swoje zdanie na temat deklaracji ideowej. Deklaracja ma być ogłoszona w sobotę.

NACHUM SOKOŁOW U OJCA.

Agencja Telegraficzna „Express”.
Rzym, 28 października.
 Ojciec Święty przyjął wczoraj w audiencji przywódcę partji komunistycznej Nachuma Sokołowa. Rzym konferował dłuższy czas.

TURNIEJ SZACHOWY.

Buenos Aires, 28 października.
Agencja Wschodnia.
 W turnieju szachowym o mistrzostwo świata Aljechin wygrał czwartą z 32 posunięciach. Ponieważ Capablanca dopiero dwie partje wygrał, przysięga Aljechima co do uzyskania mistrzostwa świata znacznie się zwiększyła.
 Zaznaczyć warto, iż dotychczasowe zwycięstwo Aljechima nad Capablancą w sprawie zakończyło się wynikiem niekorzystnym.

Mocarstwa nie dopuszczają do rozstrząsania kwestji Wilna.

Skarga kowieńska pójdzie do Londynu, 28 października.
Dyplomatyczny korespondent „Telegraph” donosi, że przedstawicielstwa zachodnie w Warszawie nie podjęli kroku, by nie dopuścić do podjęcia kwestji wileńskiej w sesji Rady Ligi Narodów, nie dając się niemowlętom, aby w tej sprawie zostało osiągnięte na rozmowach porozumienie.

Budżet szpiegostwa w okacji.

Sowiety a emigracja rosyjska.

Praga, 28 października.
Agencja praska „Russunion” Moskwy, że rewelacje w sprawie P. U. w rosyjskich środowiskach emigracyjnych, ogłoszone przez rosyjską migracyjną zmusiły G. P. U. do zaciągnięcia swego aparatu szpiegowskiego wśród emigrantów rosyjskich, czyni G. P. U. przygotowania do zaciągnięcia nowej akcji prowokacyjnej pozyskania nowych konfidentów migracji rosyjskiej. Budżet rosyjski na cele walki z emigracją rosyjską, według wiadomości tego źródła, 30 milionów rubli.

W obronie duszy młodzieży polskiej.

Łódź, 28 października.

Wobec w dwóch miejscowych drukowanych w języku polskim, lecz często obcych polskości z treściami wierszy i z tego co można przeczytać nieraz między wierszami, widać koncentryczny atak w obrębie młodego żydów - komunistek, które walczyły jacejke bolszewicka w wyższej klasie pensji im. Orzeszkowej w Łodzi. Bardzo patetycznie i bardzo potocznie zarazem usiłuje się z tych domówek uczynić ofiary „białego terroru” i „reakcji polskiej”. Ba, nawet jakby z tych organów otwarcie pisać. Wskazywano jest winno „jedno z pism młodzieżowych” (aluzja do nas), które walczyło z komunizmem wszędzie, gdzie rodzi się „postęp i szczerą demokrację”. Widać więc tylko o „postęp i szczerą demokrację”. Dlatego śmiało odbijało się o komunistyczne odezwy antypaństwowe, przyzywało instrukcje pośrednie z Moskwy, przygotowywało akcje wywrótowe wśród robotników i t. p...

Cała retoryka i argumentacja owych artykułów wykazuje niemałe duchowe powinowactwo z tak dobrze nam znanymi odezwaniami różnych zagranicznych profesorów i bolszewizujących pisarzy o „białym terrorze” w Polsce. A zwłaszcza porównywanie obecnego reżimu państwowego demokratycznej Rzeczypospolitej z systemem policji oraz cenzury carskiej (?) lub zgoła beznaimienne próby przeprowadzenia analogii między heroiczną polską młodzieżą a nieodległymi, przeciwstawiającą się opanium ruskim i stupańskim, a nie, ziomkami nienawistną do wszystkich, co polskie, litwaczkami, zaście młodym zaimponować niejednemu Barbusowi...

Istotnie chodzi tu o honor i duszę młodzieży polskiej! Istotnie chodzi tu o przyszłość szkoły polskiej! Istotnie chodzi tu o niekalanie tej naszej skarbnicy oświaty narodowej, o którą walczyliśmy tak długo i tak nieugięcie w czasach niewoli i do której zatrucia miazmatami semicko-monarchicznego rozkładu tem bardziej nie możemy dopuścić dziś, gdy słońce wolności i najpełniejszego jej rozwoju przyjała. I tu, gdy owa placówka duchowa i umysłowej teźny narodu jest zagrożona, należy się przeciwstawić jak najenergiczniej i jak najenergiczniej przeciwstawić się wszelkim zakusom rzucenia jej w różne partyjne i polityczne czy niesnaski, a po stokrót tem więcej, jeżeli się napotyka złowrogie próby strykania w zdrowy jeszcze, dzięki Bogu, organizm szkoły polskiej jadu antypaństwowej, antynarodowej, antyreligijnej propagandy, obcej sercu i charakterowi młodzieży polskiej.

Zgoła przesadne i błędne byłoby tu wyciągać przemilczanie faktów. Młoda polska, która złożyła już tyle chlubiwych i szczytnych dowodów swego żarzącego patriotyzmu i swej ofiarności na jej ołtarzu dla kraju: która pierwsza porwała się na zew i poszła swa heroiczną pierś przed hordę bolszewickich; która nie miała szeregi ochotników górnośląskich, która zawsze wykazuje najczulszą troskę o wszelkie potrzeby Ojczyzny, ta młodzież polska jest obca i daleka wszelkiej bolszewickiej propagandzie, ja przedewszystkiem antypolskiej i antynarodowej, jako w pierwszym rzędzie i w pierwszym stopniu w byt naszej cywilizacji i naszej państwa.

Ale w szkołach polskich jest również młodzież pochodzenia żydowskiego, która ma się pod macierzyńskie skrzydła szkoły polskiej. Jesteśmy dalecy od jakiegokolwiek pogórniania zarzutów. Nie

watpimy, że lwią część tej młodzieży nie ma nic wspólnego z propagandą komunistyczną i ze wstrętem potępią wojujące nienawistnie hasła bolszewizmu. Ale jest również fakt, iż pewna, choć niewielka, część tej młodzieży, przeważnie z północnych żywiłów litwackich, jeszcze poddających się chętnie wpływom bizantyjsko-wschodnim i żywiłymi instynktowną niechęć do kultury polskiej, bywa bodaj najpodatniejszym materiałem dla propagandy bolszewickiej. Owe elementy też nie-

mal wyłącznie zapełniają nieliczne jeszcze, na szczęście, komunistyczne jacejki wśród młodzieży. Nie wolno jednak lekceważyć wyjątkowych i energicznych wysiłków moskiewskich emisariuszów w tym kierunku. Nie jest też prawdopodobnie wcale przypadkiem, że wszystkie z sześciu zdemaskowanych uczęszcza z 8-ej klasy gimnazjum im. Orzeszkowej, są pochodzenia żydowskiego.

Nietylko w interesie szkoły polskiej, nietylko w interesie młodzieży polskiej,

ale też w interesie olbrzymiej większości młodzieży pochodzenia żydowskiego leży właśnie wyeliminowanie z atmosfery cichej, wyjątkowej pracy nad wykształceniem umysłu i ducha, przygotowaniem podstaw do przyszłej pozytywnej działalności w społeczeństwie, owych złowrogich pierwiastków rozkładu i nienawistni, tak zresztą obcych wręczonemu idealizmowi i szlachetności duszy młodzieńczej, bez różnicy wyznania i pochodzenia.

(—)

ŚWITY POLITYCZNE.

Kwirynał a Watykan.

Próby rozwiązania kwestji rzymskiej.

(Korespondencja własna).

Rzym, w październiku.

Zbliżenie wzajemne, które dokonało się między faszystwami włoskim i jego rządem a Kościołem, należy do najbardziej interesujących faktów politycznych doby obecnej, zwłaszcza na tle dotychczasowego rozwoju stosunków między Kwirynałem i Watykanem. Na zbliżenie to zanośli się już od dłuższego czasu, obecnie zdaje się już zbliżyć pora wyciągnięcia konsekwencji z wzajemnych nastrojów i orientacji.

Jak wiadomo, zjednoczone królestwo włoskie powstało na gruzach samodzielnego państwa kościelnego, którego bytu w ostatnich momentach jego istnienia bronił żołnierz francuski Napoleona III-go. Między wojownikami o niezależność i zjednoczenie Włoch przeważał duch republikański i radykalny, a kontakt z masonerią był bardzo ścisły. Na tem podłożu stosunki między Watykanem i Kwirynałem ułożyły się wrogo, papież zaś nie zrezygnował z dążenia do przywrócenia państwa kościelnego jako ostoji niezależności władzy papieskiej, a na znak protestu przeciw rządowi włoskiemu, zamknął się w murach Watykanu, jako dobrowolny więzielnik. Były odchylenia w tym nieprzyjaznym stosunku zależnie od indywidualności poszczególnych papieży, o zbliżeniu jednakowoż nie było nawet mowy.

W tym w tej tradycyjnej polityce rządu włoskiego przygotowuje obecnie Mussolini. Wódz nacjonalizmu włoskiego czuje się na siłach, aby narazić w drodze nieoficjalnej, piórem swoich podkomendnych przystąpić do dyskusji nad ewentualną możliwością zrealizowania postulatów niezależnego państwa kościelnego. Sam fakt niedrżucenia tego żądania a limine już jest znamieny. Watykan oczywiście liczy się z możliwościami politycznymi i zadowolony byłby się przyznaniem suwerenności obszarowi, na którym znajdują się w Rzymie jego gmachy i ewentualnie wąskim dostępem do morza. Kwestja zagwarantowania tej niezależności leży już w dalszej przyszłości. Rząd faszystowski oczywiście sprzeciwiłby się gwarancjom międzynarodowym, lecz z drugiej strony Watykan wskazuje na to, że gwarancje takie, nie przysądzając ich formy, przyczyniają się do ustalenia światowego stanowiska Kościoła, a tem samem przyniosłyby korzyść Włochom, choćby ze względu na włoski w przeważnej części charakter centralnych władz watykańskich. Narazie jednak znajdujemy się dopiero u progu bardziej sprecyzowanych dyskusji i pertraktacji.

Mussolini, dążąc do przebudowy wewnętrznej państwa i społeczeństwa włoskiego, przystąpił do bezwzględnej niszczenia czynników, stojących na przeszkodzie zaprowadzenia monopolu faszystowskiego. Tem tłumaczy się zawzięta walka przeprowadzona przez faszystów z komunizmem, socjalizmem, radykalizmem demokratycznym i masonerją. Polityka tego rodzaju musiała nastąpić przychylnie sfery zachowawcze, a również i kościół katolicki. Rząd faszystowski nie dowiedzionie od dłuższego czasu dawał do zrozumienia, że pragnie dobrych stosunków z Kościołem. Do szkół i urzędów wprowadzono z powrotem krzyże, w dziedzinie szkolnictwa poczyniono Ko-

ściołowi ustępstwa. Podczas uroczystości publicznych po raz pierwszy od długiego czasu przedstawiciele władz państwowych i Kościoła ukazywali się wspólnie, a reprezentanci rządu nie szczędzili Kościołowi słów życzliwych i pełnych uszanowania.

Na tle zarysowującego się w ten sposób nowego stosunku nawet rozwiązanie partji katolickiej popolarnej, pozostającej dotąd pod opieką Watykanu i wygnanie jej przywódcy, księdza Sturzy z kraju, nie

oznaczało wzajemnych relacji i nie wywołało konfliktu. Watykan ludowców katolickich opozycyjnych i sprzymierzonych z lewicą pozostawił ich losowi, myśląc niewątpliwie o zreorganizowaniu sił katolickich na platformie zachowawczej, zgodnej z polityką rządu.

Polityka zbliżenia więc, jak widzimy, obejmuje rozmaite dziedziny, przeprowadzana jest konsekwentnie, a spodziewać się można owoców po niej w przyszłości może nawet niezbyt odległej.

O czem piszą inni?

PRZEGLĄD PRASY.

O ROZŁAMIE W PIAŚCIE.

„Kurj. Polski”:

Rozeszła się w Sejmie pogłoska, że poseł Dąbrowski postawił swój organ do dyspozycji senatora Bojki. Podobno już w dzisiejszym numerze „Ilustrowanego Kurjera Codziennego” ukazał się program secesjonistów, którzy według pogłosek, idących via Kraków, organizują nowy klub.

„Warszawianka”:

Między P. P. S. a Wyzwoleniem toczą się rokowania o wspólne wystąpienie wyborcze, z odpowiednim łącznym wysiłkiem na miasto i wsi, celem pomnożenia wspólnej zdobyczy.

Sklonienie sędziwego sen. Bojki przez kółka rządowe do wywołania rozterki czy rozłamu w P. S. L.-Piaście, pod pozorami t. zw. przekonaniami, które są bez znaczenia, w rzeczywistości służy również tylko osłabieniu Piasta w jego walce na wsi ze stronnictwami lewicy. Jest rzeczą jasną, że p. Bojko niczego nowego nie stworzy i nikogo nowego nie pozyska. Ale jego uderzenie w główny tron Piasta znakomicie wyzyska Stronnictwo Chłopskie, p. Stapiński i Wyzwolenie oraz P. P. S.

Lewica zbiera się i wspiera się bardzo starannie i umiejętnie przeciw prawicy, takiej czy innej, nie bez wcale widocznej i wydatnej pomocy rządowej.

AGENT REPARACYJNY NIE ŻARTUJE.

„Kurjer Poznański”:

Niemiecka polityka skarbową cechuje celowa rozrzutność. Niemcy mają pieniądze na olbrzymi budżet wojskowy, na subwencjonowanie lotnictwa cywilnego, przemysłu wojennego w Rosji, na propagandę zagraniczną, na utrzymywanie tajnych bojówek, na tworzenie i wzmacnianie irredenty w państwach ościennych, ale, teraz, gdy za dziesięć miesięcy rozpocznie się regularny rok dawesowy, w którym mają płacić 2 i pół miliardów, skarb Niemiec jest dla wierzyteli pusty.

Niemiecki bilans handlowy wygląda fatalnie. Niemcy mogłyby temu zapobiec, agent reparacyjny wskazywał niejednokrotnie środki zapobiegawcze, ale nie chcą. Ze względu natury politycznej nie zawierają traktatów handlowych, których domaga się gwałtownie niemiecki organizm gospodarczy. Po za tem w celach taktycznych fałszowane są statystyki handlu zagranicznego. Parker Gilbert stwierdził kilka miesięcy temu, że wartość eksportu szacowana jest za nisko, natomiast wartość importu za wysoko. W ten sposób Niemcy chcą przekonać świat o swej rzekomej złej sytuacji ekonomicznej. Niemiecka polityka skarbową, pozornie lekkomyślną, w rzeczywistości jest celową i metodyczną. Dochody i zyski ukrywane są przed okiem agenta reparacyjnego.

Rząd Rzeszy wyrzuca z rozmysłem pieniądze przez okno, żeby w danej chwili mógł powiedzieć: jestem bankrutem, sami widziecie nie posiadam.

ZABÓJSTWO PETLURY POZOSTANIE BEZKARNEM...

„Kurjer Poranny”:

Kara śmierci, jaką wymierzył Schwarzbard, występujący w charakterze fanatyka i mściciela, który sam się uczynił sędzią i katem, była jawnie niewspółmierna do tej winy. Żaden regularny trybunał, choćby złożony z samych izraelitów dojrzałych i zrównoważonych, takiej kary nie byłby mógł wymierzyć, na podstawie tych oskarżeń, jakie przedstawił adwokat Torres przeciwko osobie atamana Petlury. Należy do tego oczywiście dodać, że wnoszenie się jednostki samowolnie do władzy sędziowskiej bez sądu i do roli okrutnego egzekutora jest przejawem niesłychanej anarchii urągającej umormowanemu społecznemu porządkowi ludzkiej wspólnoty.

Mamy powód do pewnej dumy, że polski wymiar sprawiedliwości temu zwyrodnieniu pojęć nie uległ i że zabójstwo Wojkowskiego w Warszawie zostało ukarane surowym i przykładowym wyrokiem, jakkolwiek pobudki emocjonalne zabójcy były co najmniej tej samej wartości, co pobudki zabójców Worowskiego i Petlury. Psychologia murzyńska, że złem jest tylko to, co nas krzywdzi, a dobrem to, co stanowi krzywdę innym, musi być z głów, sumień i uczuć ludzkich wyteplona.

„Gaz. Warsz. Por.”:

Przypomnijmy sobie rok 1919. W prasie całego świata, gdzie tylko żydzi mieli dostęp, huczono o pogromach w Polsce: w dziennikach amerykańskich odbijano ilustracje, dostarczane przez żydowskie biuro z Kopenhagi, przedstawiające sceny z pogromu kiszyniewskiego z r. 1905 i kładące to na rachunek Polski... O Ukrainie ani słowa. Prasa polska podawała przerażające szczegóły krwawych rzezi żydów, dokonywanych z zimną krwią na rozkaz w Płoskirowie i gdzie indziej. Żydzi natomiast milczeli, udawali, że nie słyszą krzyku braci, mordowanych tysiącami na Ukrainie, robili natomiast nam procesy i sprządzali misje zagraniczne o kilka obciętych ze swawoli bród.

Dziś, gdy chodzi o uratowanie Schwarzbarta, tu nagle okazało się, że pogromy na Ukrainie były, że były krwawe i niehumanitarne, dokonywane przez wojsko, nie przez niedyscyplinowany tłum i że Schwarzbart jest bohater i dobrze zrobił mordując Petlurę, strzelając jeszcze cztery razy już do leżącego i skacząc z radości w komisariacie policji na wiadomość, że ofiara skonała: Przed 8-miu laty tuszowano wszelką wiadomość o pogromach ukraińskich, dziś znalazło się, jak pisze „Comedia”, dwa miliony franków na należyte chowanie procesu, na koszty sprowadzenia i renumeracje dla świadków, adwokatów i pozyskanie przychylnych prasy.

Co dzień niesie?

Łódź pod znakiem masowych egzekucyj podatkowych. 50 milionowe zaległości w lwiej części przypadają na przemysł.

Exminister Chin — katolickim mnichem.

Przedzielniki
29
 Sobota

DZIS: Narcyza B. W.
 WUTRO: Germana i Ser.

Wschód słońca 6.25
 Zachód słońca 16.16
 Wschód księży. 8.58.
 Zachód księży. 28.18.
 Długość dnia 10.03.
 Ubytek dnia 6.42

RODZENSTWA W JEZYKU POLSKIM KOŚCIOŁACH EWANGELICKICH.

Niedziela, dnia 30 b. m., w miejscowości kościołach ewangelickich odprawiano nabożeństwa w języku polskim o godzinie 12 w południe odprawiano nabożeństwo w kościele św. Jara. Dyrektorem pastora Angersteina, w kościele św. Trójcy o tejże godzinie pastor...

REWIZJA DODATKÓW URZEDNICZYCH.

W związku z opracowywaniem przez Radę nowych przepisów uposażeniowych dla urzędników państwowych, w wielu instytucjach państwowych przystąpiono obecnie do generalnej rewizji stosunków rolniczych funkcjonariuszy. Wobec tego urzędnikom, pobierającym dodatek ekonomiczny, polecono przedstawić wyciągi z ksiąg ludności, zawierające wszystkie dane stanu rodzinnego, uwzględnionego przy wyliczeniu tego dodatku oraz polecono złożyć pisemne zaświadczenia policji, że urzędników, na które mężowie pobierają dodatek, nie mają posiadania nieruchomości w wyliczeniu utrzymania mężów. Dokumenty te są wolne od opłat stemplo- wych.

ZMIANY GODZIN URZĘDOWANIA.

Z dniem 1 listopada r. b. ulegają zmianie dotychczasowe godziny urzędowe. Zaczyna o godz. 8 rano, jak dotychczas, a w urzędach rozpoczyna się będzie o godzinie 8:30; również pora zakończenia urzędowania przesunięta będzie o pół godziny — do 3 min. 30 po poł.

...pełnym uzupełnieniem czarstwej, tryumfalnej postaci nowoczesnego dziewczę...
 ...są puszyste, miękkie i faliste włosy.

SHAMPOO ELIDA

...włosom jedwabistą miękkość i puszystość.

NOCNE DYŻURY APTEK.
 Nocne dyżury apteki: Antoniewicza, Pałucka 50, K. Chadzyńskiego, Piotrków 164, W. Sokolewicz, Przejazd 19, R. Ambielńskiego, Andrzeja 26, J. Zundelca, Piotrkowska 25, M. Kasperkiewicza, Ziębka 56, W. Trawkowskiego, ul. Ziębka 55.

W związku z pobytem w Łodzi specjalnej komisji Min. Skarbu, która przeprowadziła badania podatkowych zaległości na terenie Łodzi i okręgu łódzkiego — zarządził min. Czechowicz przeprowadzenie jak najenergiczniej egzekucyj tych zaległości w kwocie około 50 milionów. Jednocześnie otrzymała Izba Skarbowa telegram z Warszawy, polecający wszystkim urzędnikom skarbowym wyjście na miasto i rozpoczęcie akcji egzekucyjnej. Akcja ta zaczęła się w czwartek. W dniu tym wyjechały również wozy skarbowe zwożące do składów przy ul. Ogrodowej ruchomości podatkowych, zalegających w placeniu podatków.

Według otrzymanych ze źródeł miarodajnych informacji, zaległości obejmują nie tylko Łódź, lecz cały okręg Izby Skarbowej. Gros tych sum przypada na podatek majątkowy. Charakterystycznym zjawiskiem jest, że zaległości dotyczą przede wszystkim wielkich płatników: towarzystw akcyjnych, przedsiębiorstw przemysłowych i t. d. Towarzystwa akcyjne jak np. „Widzevska Manufaktur” zalega kwotę czterech milionów złotych, firma spółka akcyjna dwa i pół miliona. Liberalne dotąd traktowanie podatników przyczyniło się do nagromadzenia tych zaległości, które wobec tego że w listopadzie zbiegają się płatności podatków: dochodowego, majątkowego, zaliczki na obrotowy 1927 r. — stana się przeto ciężarem dla płatników.

Do budowy domów dla bezdomnych przystępuje Magistrat m. Łodzi.

Bank Gospodarstwa Krajowego piśmie z dnia 1 b. m. przyznał na miasto Łódź tytułem kontyngentu kredytów budowlanych na rok 1927/28 zł. 4.245.000, piśmie zaś z dnia 20 b. m. — dalsze zł. 2.500.000, czyli łącznie zł. 6.745.000. Komitet Rozbudowy Miasta na posiedzeniu w dniu 24 b. m. uchwalił z kredytów powyższych przyznać m. in. gminie miejskiej Łódź sumę zł. 849.000 na poczet wybudowania w surowym stanie 3 domów czwornych dla bezdomnych przy ulicach Marysińskiej, 6-go Sierpnia, i Karolewskiej o 762 izbach mieszkalnych na budowę których to domów przewidziano pożyczkę w ogólnej sumie zł. 2.386.000. Ponieważ Bank Gospodarstwa Krajo-

wego zaznaczył, że przy repartycji kredytów należy przede wszystkim uwzględnić budowlę rozpoczętą — Magistrat, chcąc dać gminie miejskiej Łódź możność wykorzystania omawianych kredytów, postanowił na posiedzeniu w dniu 25 b. m. wystąpić do Rady Miejskiej o zatwierdzenie swej uchwały co do budowy, według zatwierdzonych już planów, wymienionych wyżej domów oraz o upoważnienie Magistratu do zaciągnięcia pożyczki w wysokości zł. 849.000 na wyprowadzenie budowli w surowym stanie pod dach. Jednocześnie Magistrat wezwał Wydział Budownictwa do natychmiastowego rozpisania publicznego nieograniczonego przetargu na wspomniane budowle.

Zamknięcie zjazdu pracowników przemysłu gastronomiczno-hotelowego. Powrót delegacji łódzkiej z Warszawy.

Onegdajsze obrady uczestników zjazdu pracowników przemysłu gastronomiczno-hotelowego rozpoczęły się o godz. 9 rano. Na początku zebrania odbyła się dyskusja nad sprawozdaniem zarządu głównego i oddziałów. W wyniku dyskusji sprawozdanie przyjęto do wiadomości, a zarządowi udzielono absolutorium. Następnie przyjęto budżet centrali na rok przyszły, poczem przystąpiono do wyborów zarządu głównego. Do komitetu wykonawczego weszli:

pp. Wład. Bawarski, Józef Sieradzki, Wacław Ożarowski, Franc. Purwin, Winc. Gutowski (Warszawa), Miecz. Gwizdański (Poznań) i Ant. Drodzowski (Kraków). Na członków zarządu powołano pp.: Zabłockiego (Łódź), Koczóra (Kraków) Langego (Poznań), Lisa (Katowice), Pawlaka i Szempaka (Warszawa) i Pawłowski (Łódź). Poza tem wybrano komisję rewizyjną i sąd koleżeński.

Nauka wychowania w szkołach powszechnych. Konferencja pierwszego rejonu wizytacyjnego.

Jak informuje nas inspektor szkolny okręgu łódzkiego p. Skowroński z inicjatywy władz szkolnych wdrożona została obecnie energiczna akcja w celu uzupełnienia braków wychowania działw szkół powszechnych, która pod pewnym względem jest bardzo zamiełbana. W związku z tem odbyła się onegdaj konferencja pierwszego rejonu wizytacyjnego przy udziale 360 kierowników szkół powszechnych. Obrady, którym przewodniczył p. podinspektor Kilański trwały od godziny 8-ej rano do 1 po południu. Po wyczerpującej dyskusji uchwalono: zaciągnąć młodzież szkół powszechnych do szeregów harcerstwa.

- 2) zakładanie bibliotek szkolnych;
  - 3) organizowanie samorządu szkolnego;
  - 4) zakładanie świetlic, kółek sportowych, kooperatyw szkolnych i t. d.
- Fundusz na ten cel winna inspekcja po zyskać od rodziców i samorządu miejskiego, do którego inspektorat szkolny zwróci się w tej sprawie po ukończeniu się nowej Rady Miejskiej. Również na ostatnim posiedzeniu Rady Szkolnej miejskiej zapadła doniosła uchwała, by do budżetu szkolnego wstawić sumę 200.000 zł. na poparcie akcji wychowawczej w szkołach powszechnych. (r)

Wzięcie sprawców napadu na kasę kolejową pod Piotrkowem. Złoczyńcami są trzej mieszkańcy wsi Chrzastów.

Przed kilku tygodniami dokonany został niezwykle śmiały napad na kasjera kolejowego dworca w Kaniepolu pod Piotrkowem. Trzej bandyci w biały dzień przed nadejściem pociągu osobowego wpadli do kasy biletowej i steroryzowawszy kasjera zabrali całą znajdującą się w kasie gotówkę. Wówczas komenda policji poleciła przeprowadzenie jak najenergiczniejszego śledztwa, które doprowadziło do aresztowania wszystkich uczestników napadu. Policja zwróciła podczas śledztwa uwagę na kilku mieszkańców wsi Chrzastów, na których szereg osób wskazywał jako na sprawców napadu. W szczególności podejrzana te padły na Sarneckiego Franciszka, Stanisława Skóre i Aleksandra Olcibi-

skiego którzy po napadzie znikli na pewien czas, następnie zaś wydawać zaczęli na piątyki bardzo znaczne kwoty. Podczas jednej z takich łbacyw policja aresztowała trójkę kompanów, którzy przyznali się do popełnienia przestępstwa. (e)

LEKARZE KASY CHORYCH PONAWIAJA ŻADANIA.

Jak wiadomo zarząd Kasy Chorych postanowił odroczyć do stycznia sprawę podwyższenia poborów lekarzy kasowych. Lekarze natomiast zwrócili się ponownie do Kasy w sprawie podwyżki, wobec czego zarząd Kasy powtórnie rozpatrywać będzie tę sprawę. (b)

Lu Tscheng-Tschiang, b. prezydent ministrów w Chinach, wycofał się ze świata politycznego i, przyjąwszy chrzest, wstąpił do zakonu O. O. Benedyktynów w Brukseli.

Z powiatowego komitetu przysposobienia wojskowego.

Komitet przysposobienia wojskowego na powiat łódzki zamierza wykorzystać okres zimowy, celem przygotowania się do imprez sportowych na terenie powiatu o szerokim zakresie. Między innymi sekretarjat K. P. W. nawiązał łączność ze wszytkimi zrzeszeniami sportowymi. Przy czynnej pomocy władz sportowych, jak również władz samorządowych i społecznych organizacji sportowych przystąpi do wzmoczonej pracy. Największy nacisk K. P. W. kładzie na budowę boisk sportowych w miastach i gminach. Będzie to środkiem odciągającym młodzież od pijactwa i kart. W całym szeregu gmin powiatu powstają Komisje Wychowania Fizycznego, które po 3-ch miesiącach działalności muszą się wykazać konkretnymi rezultatami pracy w tej dziedzinie. Za działalność komitetu gminnego jest odpowiedzialny sekretarz i wójt gminy.

Ku uwadze płatników podatku lokalowego.

Doszło do wiadomości Wydziału Podatkowego Magistratu, iż jakiś osobnik roznosi nakazy płatnicze koloru zielonego na podatek od lokali za rok 1926 i inkasuje ten podatek. W związku z powyższym Wydział Podatkowy podaje do wiadomości, iż obecnie wspomnianych nakazów nie rozsyła, gdyż zostały one już doreczone płatnikom w grudniu 1925 roku, osobnik zaś, o którym mowa, nie ma prawa do inkasowania podatków. Wydział Podatkowy zwraca się wobec tego do ogółu płatników, by, w razie pojawienia się u nich wspomnianego osobnika, nie płacili mu należności podatkowych, lecz nieprawego inkasenta zdecydowali oddać w ręce władz bezpieczeństwa. Zaznaczyć należy, iż każdy inkasent Wydziału Podatkowego posiada legitymację, wystawioną przez Magistrat m. Łodzi, opatrzoną pieczęcią Magistratu oraz podpisem kierownictwa Wydziału Podatkowego.

Dozory Szkolne na terenie powiatu.

Mimo, że władze nadzorcze w r. b. skreśliły dodatek na prowadzenie sekretariatów gminnych dozorów szkolnych — starosta łódzki postanowił wstawić do budżetu sejmiku na rok 1928/29 odnośne kredyty ze względu na to, że od czasu skreślenia funduszy intensywność pracy dozorów szkolnych znacznie się zmniejszyła. Między innymi nie są systematycznie nakładane grzywny na mieszkańców za nieprzestrzeganie dekretu o obowiązkach szkolnym, co bardzo ujemnie wpływa na frekwencje dzieci w publicznych szkołach powszechnych gmin powiatu łódzkiego.

Jak zamierza pracować przyszły samorząd m. Łodzi

Wszystkie najważniejsze resorty w rękach większości socjalistycznej.

Poseł Ziemięcki --- prezydentem miasta. Budowa domów robotniczych

Wywiad z leaderem P. P. S., p. St. Rapalskim.

Za dni parę wszelkie formalności związane z wyborami do Rady Miejskiej m. Łodzi, a wymagane ustawą — zostaną zakończone.

Jesteśmy u progu nowej ery samorządu łódzkiego.

Uznając konieczność zaspokojenia jak najbardziej źródłowych informacji co do składu osobowego przyszłych władz samorządu oraz zamierzeń jego, zwróciliśmy się w dniu wczorajszym do czołowego i sztabowego kandydata listy P. P. S., p. Stanisława Rapalskiego, obecnie lidera większości socjalistycznej w Radzie — z prośbą o garść szczegółów, którymi też dzielimy się z czytelnikami.

WIEKŠOŚĆ RZADZACA.

— Jak przedstawia się sprawa utworzenia większości? — pytamy na wstępie.

— Dążeniem naszym, jako najsilniejszej frakcji radzieckiej, jest utworzenie większości socjalistycznej. W tym też kierunku pójdą nasze usiłowania.

Sprawa ta nie jest ostatecznie przesądzoną ze względu na to, iż decydujących rozmów jeszcze ani z Niemiecką Socjalistyczną Partią Pracy, ani z „Bundem” nie prowadzono, — nie mniej jednak otwarcie o fakcie większości mówimy. Nie wątpimy, że żadne trudności w utworzeniu tej większości nie wyłonią się.

— A ewentualność współpracy z innymi polskimi ugrupowaniami?

— Na to pytanie, — mówi p. Rapalski, — mogę tylko ogólnikowo odpowiedzieć.

Nie ulega wątpliwości, że istnieje możliwość współpracy z pewnymi frakcjami polskimi. Dotychczas jednak ani nie otrzymaliśmy jakiegokolwiek propozycji, ani też nad tem w łonie własnej frakcji nie zastanawialiśmy się. Sprawa ta wyjaśni się już na pierwszych posiedzeniach Rady, na ile wyborów władz miejskich.

— Przystępujemy do najdraższych pytań:

Czy kandydatury do prezydium Magistratu i Rady Miejskiej są już ustalone?

— Owszem. Częściowo. Przedwzysłankiem kandydatura prezydenta miasta. Na stanowisko to wysuwamy postać Ziemięckiego, który po pewnym wahaniu kandydaturę przyjął. Co do obsady tego stanowiska nie wywierali władze naczelne żadnego nacisku, wychodząc z założenia, że sprawa ta podlega kompetencji oddziału łódzkiego.

Poseł Ziemięcki jest jedynym naszym kandydatem. Jest on znany w Łodzi, cieszy się powszechnym szacunkiem, — a nawet jego przeciwnicy z wszystkich obozów podkreślają wysoką uczciwość polityczną postać Ziemięckiego. Piastował bardzo poważne i odpowiedzialne stanowiska w rządzie (był 2-krotnie ministrem) i zdaniem moim niewątpliwie jako prezydent m. Łodzi użyje wszelkich zasobów swych sił i wiedzy dla dobra miasta i mieszkańców.

— Kogo frakcja P. P. S. wysuwa na fotel wiceprezydentów? — pytamy w dalszym ciągu.

— Co do stanowisk wiceprezydentów, to z naszej strony kandydatem jedynym jest dr. Wielński (dawniejsze nazwisko dr. Weissberg), drugim mż. Holcgreber.

— Jaki? — mówimy — a pan

— Moja osoba prawdopodobnie nie będzie w tym wypadku wzięta pod uwagę.

— A ławnikowską?

— Jeśli mowa o stanowiskach ławników, to bezwzględnie wszystkie najważniejsze wydziały będą przez nas obsadzone.

A więc przedewszystkiem wydział podatkowy, gospodarczy, budowlany, opieki społecznej i szkolnictwa.

Co do kandydatur nic nie mogę powiedzieć, gdyż ta sprawa nie była jeszcze ostatecznie omawiana.

— A któż jest najpoważniejszym kandydatem na stanowisko prezesa Rady Miejskiej?

— Obsada prezydium Rady Miejskiej też nie była jeszcze rozpatrywana. Frakcja nasza uznaje za rzecz najważniejszą odpowiedni dobór ludzi do prezydium Magistratu, ukonstytuowanie się tego wykonawczego organu. Kwestja personalna prezydium Rady Miejskiej nasuwa mniej trudności przy rozwiązywaniu. W każdym wypadku nie chcemy ze stanowisk prezydenta miasta i prezesa Rady czynić reprezentacyjnych szopek.

Nazwiskami żadnymi nie mogę służyć. Krażyły pogłoski, że wysuwamy adw. Kempnera. Nie chcę wypowiadać tu jakiegokolwiek dementi. Przyznać się musi, że

byłby to bardzo odpowiedni kandydat, — jednak z naciskiem podkreślam, iż sprawa ta nie jest jeszcze absolutnie zdecydowaną, podobnie, jak i kandydatury na wiceprezesów.

— Pozwoli pan, że poproszę jeszcze o odpowiedź na ostatnie, może najważniejsze pytanie. Chcielibyśmy mianowicie dowiedzieć się o zamierzeniach większości socjalistycznej:

— Jak się mniej więcej przedstawia program prac nowego samorządu, i na co zwrócona będzie szczególna uwaga?

— Cały nasz plan gospodarczy nakreślony będzie w przyszłym budżecie. Narazie respektować musimy zakres prac objęty i przewidziany budżetem obecnego roku budżetowego t. j. do dnia 1 kwietnia 1928 r.

Pierwszym naszym krokiem, najważniejszym wyczynem u progu swej działalności będzie opracowanie i uchwalenie budżetu na rok następny.

Naczelnym hasłem, które przyświecać nam będzie, jest budowa domów mieszkalnych dla robotników i pracowników umysłowych.

Na ten cel muszą być nawet z bieżą-

cych budżetów — asygnowane odpowiednie sumy.

Z chwilą rozpoczęcia robót budowlanych ożywią się niezwykle i inne formy pracy. Jest to kwestja najwyższego donioślszego znaczenia, niż kanalizacja. Przedewszystkiem dążyć będziemy do tego!

Co się tyczy kanalizacji, to ostatecznie nie uzyska znaczniejszej pomocy inwestycyjnej, będziemy musieli ponieść wydatek w budżecie miasta, — a zużytkować kwoty na najbliższe, bezpośrednie i niezbędne cele. Budowa teatru też będzie musieliśmy zwłocze. Pieniądże użyć musimy w warunkach dzisiejszych nie na budowle, choćby bardzo nawet miały być potrzebne, lecz na masową budowę mieszkań.

W pierwszej naszej kadencji zważymy powszechnie nauczanie, — obecnej chcemy przynajmniej zapoczątkować ruch budowlany na wieloletni. Jeśli choć w części uda się nam z głodem mieszkaniowym — uważać zadanie nasze za spełnione.

„JAK NALEŻY TAKYZOWAĆ SIĘ” wyjaśnia nam piękna RAHNA.

Mój zawód tancerki amuza mnie do usuwania zbytecznych włosów i puszek. Lecz lepiej niż ktokolwiek znam niebezpieczeństwo brzytwy, która zmusza po pewnym czasie do codziennego golenia się jak też niepraktyczność używania zia woń wydających i skomplikowanych w użytku depilatorów. Na szczęście, od czasu wynalazku TAKY, w przeciągu pięciu minut usuwam zbyteczne włosy i puszek gdziekolwiek „takyzuję” się. W tym celu nakładam lekką warstwę pachnącego kremu TAKY w formie w jakiej wydostaje się z tubki, następnie przacieram lekko wodą: wszystkie włosy znikają, skóra moja jest biała i gładka. Prayłem, wnikając aż do korzenia włosa (czego brzytwa nie może dokonać), TAKY rozpłaszcza go. Odkad posługuję się tym wspaniałym kremem zauważyłam, że włos, który z początku bardzo powoli i prawie niewidoczny odrasta, wkońcu zamiera zupełnie.

Każda Pani, która troszczy się o to, aby nie być niebezpieczną zbytecznymi włosami, powinna się „takyzować”.

„TAKY” jest do nabycia we wszystkich oddzielnych sklepach po cenie zł. 5.— za tubę. Centralne Przedstawicielstwo: A. BORNSTEIN & Co. Gdańsk, Botthergasse 23/27. Tel. Gdańsk 266-14. Konto czekowe P. K. O. Poznań 207170.

Tylko przy tubach z nadrukiem A. Bornstein & Co. dołączony jest sposób użycia w języku polskim i tylko za te gwarantujemy.

Budowa nowej kolei,

Decyzja Ministerstwa Komunikacji co do budowy wielkiej węglowej magistrali G. Śląsk — Gdynia przez Herby, Zduńska Wola, Barłogi spotkała się w polsko-śląskich kołach przemysłowców z wielkim uznaniem. Przez doprowadzenie trasy do Zduńskiej Woli następuje bezpośrednio połączenie między dwoma wielkimi ośrodkami przemysłowymi, jakimi są Łódź i Katowice, co ma doniosłe znaczenie gospodarcze pod względem komunikacyjnym. Poza tem dotychczasowa linia okrólna zostanie przez to znacznie odciążona wskutek czego sprawność i wydajność eksploatacyjna sieci kolejowej na tym odcinku wzrośnie niezmiernie.

Zebrań kontrolne rezerwistów.

Biurowo-Policyjne Magistratu m. Łodzi podaje do wiadomości, że w poniedziałek, dnia 31-go października r. b., wini się stawić do zebrań kontrolnych następujący szeregowi rezerwy i po spóźnieniu ruszenia z bronią (kat. A, C. i C jeden) rocznik 1901, 1899, 1887 oraz ci z roczników od 1890 do 1898 włącznie, którzy w latach 1925 i 1926 byli zobowiązani do zebrań kontrolnych, lecz z jakichkolwiek powodów obowiązku tego dotychczas nie spełnili.

Z przynależnych do P. K. U. Łódźmiasto I (komisariatu pol. państw. 2, 3, 5, 8, 9, i 11): rocznik 1887 o nazwiskach na literę U, W i Z — w lokalu przy ul. Leszno Nr. 7/9 (koszary 28 p. Strz. Kan.); rocznik 1899 o nazwiskach na literę Ma do Mh — w lokalu przy ulicy Konstantynowskiej Nr. 62 (koszary 31 p. p.).

Z przynależnych do P. K. U. Łódźmiasto II — zamieszkał na terenie komisariatu 14-go: rocznik 1887 o nazwiskach na literę M do Z — w lokalu przy ul. Leszno 7/9 (koszary 28 p. Strz. Kan.); zamieszkał na terenie komisariatu 7-go: rocznik 1899 o nazwiskach na literę O do S w lokalu przy ul. Konstantynowskiej Nr. 81 (koszary 4 baonu sanitarnego).

Zebrań kontrolne zaczynają się o godz. 9 rano. Rezerwiści winni się stawić punktualnie z książeczką wojskową, kartą mobilizacyjną i innymi posiadanymi dokumentami wojskowymi.

Uroczystość Straży Pożarnej w Aleksandrowie.

W niedzielę, dnia 30 b. m., odbędzie się w Aleksandrowie uroczystość założenia i poświęcenia kamienia węgielnego pod gmach miejscowej Straży Pożarnej.

Program uroczystości obejmuje: o godzinie 11-ej rano nabożeństwo, o 13,15 poświęcenie kamienia węgielnego przez J. E. ks. biskupa W. Tymienieckiego, o 13,50 defilada oddziałów straży przed p. wojewoda.

Na uroczystość powyższą przybędą J. E. ks. biskup Tymieniecki p. wojewoda Jaszczolt, dowódca Okręgu Korpusu nr. IV gen. Małachowski dowódca 10 dyw. gen. Olszyna-Włoczyński, starosta Rzewski oraz szereg zaproszonych gości.

W uroczystości i defiladzie wezmą udział straże pożarne rejonu aleksandrowskiego z p. Józefem Marcinowskim, komendantem rejonu na czele.

ZJAZD OFICERÓW STRAŻY POŻARNYCH W WIELUNIU.

Jutro odbędzie się w Wieluniu zjazd oficerów straży pożarnych Wieluńskiego, na którą wyjeżdża inspektor Wojewódzkiego Związku Pożarnych.

Na zjeździe odbywać się będą naczelników rejonowych oraz ich ców.

JESZCZE JEDNA INOWACJA W WAJACH ŁÓDZKICH.

Wagon tramwajowe nowego typu stopniowo będą wprowadzane w miarę wycofywania starych wagonów. Ich przeróbki będą miały charakter większych, które ułatwią ich obsługę i orjentowanie się na odległych odcinkach tramwajów podobnie, jak to ma miejsce w warszawskich tramwajach.

ZAMIANA KATEGORJI PATENTÓW

W związku ze zbliżającym się dniem wykupywania świadectw patentowych na rok 1928, władze skarbowe jasniły, iż beda uwzględniały zamianę patentów w razie wniesienia wniosku o zamianę w właściwym podaniu w tej sprawie.

Przy uwzględnianiu jednak tej zmiany skarbowe beda brały pod uwagę wysokość obrotu danego przedsiębiorstwa i w ten sposób przyznawać imiane kategorii świadectw patentowych.

GROŹNY POŻAR W HELENOWIE.

Onegdaj o godzinie 4 po południu groźny pożar we wsi Helenów pod Łodzią.

Zapaliła się zagroda Ignacego Skiego. Ogień strawił stodołę, zabudowę gospodarczą i zabórki oraz dwa budynki mieszkalne.

Na miejsce pożaru zjechały oddziały straży ogniowej ochotniczej, których akcja ratunkowa trwała do godziny 6.

Straty spowodowane pożarem nieznane.

ODCZYT O JULIUSZU SŁOWACKIM

W dniu dzisiejszym, t. j. w sobotę, o godz. 7.30 wiecz., w sali koncertowej nad młodzieżą rzemieślniczą (Nr. 111) p. ławnik F. Kruczkowski odczyt o Juliuszu Słowackim, ilustrowany będzie recytacjami poety. Wejście bezpłatne.

Zgon arcybiskupa Irlandji.

J. Em. ks. kardynał dr. O. Donell, arcybiskup Irlandji, zmarł. Zasłużony ten ksiądz kościoła odgrywał wielką rolę w życiu politycznym Irlandji.

Łódź siedzibą Izby Przemysłowo-Handlowej.

Jak donieśliśmy związki przemysłu włókienniczego, Stow. Kupców Chrz. m. Łódzi i Stow. Kupców Detałstów wystosowały memoriał w dziedzinie postulatów Łódzi, dotyczących utworzenia Izby Przemysłowo-Handlowej w Łódzi, jej zakresu terytorjalnego oraz samej organizacji Izby, która ma być zawarta w specjalnym statucie. W związku z tem dowiadujemy się ze źródeł miarodajnych, że postulaty te znalazły w znacznej części przychylny przyjęcie w Mn. Przem. i Handlu. Siedziba Izby łódzkiej będzie Łódź, a Izba ta obejmować będzie szereg miast, posiadających przemysł włókienniczy. Statut organizacyjny Izby łódzkiej opracowany będzie w najbliższym czasie na podstawie szeregu opinii przedstawicieli przemysłu i handlu łódzkiego.

ŁÓDź MA WĘGLA POD DOSTATKIEM.

W okresie miesięcy letnich Mn. Komunikacji wydało zarządzenia, zmierzające w kierunku umożliwienia przemysłowi włókiennicznemu zaopatrzenia się na dogodnych warunkach w węgiel tak, by nie znalazł się on w sytuacji, jaką przeżywał w roku ubiegłym.

Dzięki zarządzeniom tym fabryki wielkiego i średniego przemysłu włókienniczego zaopatrzyły się już w dostateczną ilość węgla i w chwili obecnej posiadają znaczne jego zapasy, które wystarczą na dłuższy okres czasu. Łódzi zatem nie grozi brak węgla.

Przeciwno masowym pożarom na wsiach.

Większość budynków mieszkalnych, jak również zabudowań gospodarczych na wsiach jest budowana z materiału łatwopalnego, przytem w wielu wypadkach domy są kryte słomą lub gontami. To też w czasie pożaru ognie b. łatwo przenosi się z jednej zagrody na drugą i nieraz całe wsie stają się pastwą płomieni.

Celem zapobieżenia zbiorowym pożarom starosta łódzki, Aleksy Rzewski zwrócił się do Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w Łódzi, ażeby przyznano kredyty na budowę domów zaopatrzone w kryte dachówki, które będą w kilku punktach wsi odgrywałyby w czasie pożaru rolę izolacyjną.

Dyrektor Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych p. Bukowski przyrzekł, że przy sporządzaniu budżetu na rok przyszły postara się o umieszczenie na ten cel odpowiedniego funduszu. Wobec tego mieszkańcy powiatu, pragnący budować dom podług powyższych wytyceń, będą otrzymywać od P. Z. U. W. finansowe poparcie.

PRZECIWNKO SAMOWOLI KIEROWCÓW SAMOCHODOWYCH.

Wobec tego, że kierowcy prywatnych samochodów znajdują się często w stanie nietrzeźwym, powodując szereg wypadków samochodowych na drogach powiatu, starostwo łódzkie postanowiło w razie awanturzenia nadużytkownika przez kierowcę, zwrócić się do miarodajnych władz o pozbawienie właściciela koncesji samochodowej.

Wszystkim, którzy okazali nam tyle serca i współczucia z powodu śmierci męża i ojca naszego

ADOLFA GOERNE

i oddali ostatnią posługę w odprowadzeniu drogiego nam zwłok na miejsce wiecznego spoczynku składają serdeczne podziękowanie Zona i córki.

ZRZESZENIA MŁODZIEŻY SZKOLNEJ.

Minister oświaty wydał świeżo okólnik w sprawie zakładania kółek i zrzeszeń młodzieży szkolnej.

Na mocy tego zarządzenia, wszelkie kółka i zrzeszenia młodzieży szkolnej mogą powstawać jedynie za zezwoleniem władz szkolnych i grupować się na terenie danej szkoły, a w wyjątkowych tylko wypadkach na terenie kilku szkół. Do takich kółek międzyszkolnych mogą być zaliczane kółka sportowe i drużyny harcerskie.

Łączenie się różnych kółek w jedno zrzeszenie z przełożoną wspólną władzą zrzeszeniową jest niedozwolone.

HIPOTEKI WODNE.

Zgodnie z obowiązującą ustawą wszystkie obiekty wodne na terenie Rzeczypospolitej Polskiej muszą posiadać własną hipotekę wodną. W razie niezgłoszenia hipoteki właściciel traci prawo do obiektu wodnego.

W związku z powyższem starostwo łódzkie zwróciło się do wszystkich urzędów gminnych z wezwaniem, ażeby poinformowały zainteresowane osoby o skutkach nieprzebiegania pomienionych przepisów.

Z zimowej stolicy Polski.

PIEKNA POGODA W ZAKOPANEM.

Po silnych opadach śnieżnych w górach i w Zakopanem, w nocy z dnia 25 na 26 b. m. nastąpił bardzo ciepły wiatr halny, który zmiołł doszczętnie nowe opady śnieżne, przynosząc równocześnie piękną słoneczną pogodę i w godzinach południowych zanotowano 9 st. ciepła.

OBCHÓD ASNYKA W STARYM SACZU

Onegdaj w seminarjum nauczycielskim w Starym Sączu urządzono obchód Asnyka, na którym zgromadziło się wiele publiczności, gdzie przemawiali prof. Wagner i Przybyłowicz. Następnie deklamowali uczniowie a najwięcej odznaczył się przez wygłoszenie świetnego referatu uczeń 5-go kursu Witowski.

PLAGA WILKÓW NA PODKARPACIU.

Jeszcze ludność tujejsza nie ocknęła się po strasznej klęsce a już nadchodzi druga plaga, która są wilki. Stada wilków dają się odczuwać szczególnie w powiatach stryjeńskim i dolińskim, gdzie zagryzły kilka koni i krów.

Onegdaj pod Krechowicami wilki zagryzły w biały dzień dwa konie oraz w okolicach Morszyna dochodzą nawet do siędzib ludzkich, na szczęście jednak wypadków śmiertelnych w ludziach i bydłe nie było.

500-LETNI JUBILEUSZ KOŚCIOŁA W STRYJU.

W dniach ostatnich miasto Stryj obchodziło jubileusz 500-letniego istnienia kościoła katolickiego. Parafia ta została założona jeszcze za czasów panowania króla Władysława Jagiełły, który dał grunty pod tę parafię. W uroczystościach tych wzięli udział przedstawiciele władz duchownych, rządowych oraz kilkudziesięcna ludność ze Stryja i okolicznych miejscowości.

WOJEWODA STANISŁAWOWSKI PRZENIESIONY.

W dniach najbliższych zostanie przeniesiony dotychczasowy wojewoda stanisławowski p. Korsak na nowe stanowisko wojewody kieleckiego, opróżnione po s. p. Manteufflu.

Szkoła tańca St. Zaborskiego

Narutowicza 31-I p. Od listopada nowe kursy! Tańce salonowe i sceniczne. Zapisy codzien. od 3-4 p. p. i od 7-9 w.

Co dziś usłyszymy z głośnicy radjo-aparatu?

Program warszawskiej stacji nadawczej.

Sobota, 29-go października.

Warszawa, 1111 m. — 12.00 Sygnał czasu i komunikaty; lotniczo-meteorologiczny, P. A. T. oraz nad program; 15.00 Komunikaty; meteorologiczny, gospodarczy, P. A. T. oraz nadprogram; 16.00 Odczyt p. t. „Kongres w Locarno o idei wolności w wychowaniu” wygł. dyr. Jadwiga Barszczewska-Michałowska; 16.35 Nad program i komunikaty; 16.40 Odczyt p. t. „Bilans handlowy Polski” (zarys rozwoju) wygłosi p. Tadeusz Janiszowski; 17.05 Przegląd wydawnictw periodycznych, omówi prof. Henryk Mościcki; 17.20 Odczyt p. t. „Twórczość Żeromskiego” Odczyt I. (Dział „Literatura polska”) wygłosi p. dr. Konrad Górski; 17.45 Program dla dzieci. Audycja zespołowa z muzyką i śpiewami. Żywy numer „Płomyczka”, oraz koncert; 19.00 Komunikat rolniczy; 19.15 Rozmaitości, wygłosi p. Ludwik Lawiński. Komunikat Tow. Zachęty Hod. Koni; 19.35 „Radjokronika”, wygłosi dr. Marjan Stepowski; 20.30 Koncert wieczorny. Transmisja z sali konserwatorium warszawskiego. Koncert Lotewskiego Chóru Narodowego pod dyr. Teodora Reitera, dyrygenta Opery Ryskiej. Podczas przerwy koncertu biuletyn „Messenger Polonais” w języku francuskim; 22.30 Transmisja muzyki tanecznej.

TEATR MIEJSKI.

Dziś po raz ostatni na przedstawieniu popularnym dane będzie po cenach popularnych „Kredowe koło”. Następne najbliższe przedstawienie rekordowej co do powodzenia sztuki dane będzie w przyszłym tygodniu we wtorek świąteczny wieczorem.

Dziś wieczorem po raz drugi „Dziady”. Po czątek o godz. 8 m. 30, koniec o godz. 12-ej. Jutro, niedziela, o godz. 12 w południe „Tomcio Paluch”, arcywesoła, efektowna bajeczka dla dzieci B. Hertzka i W. Tatarkiewiczówny; o godz. 4 po południu ostatnie przed zejściem na czas dłuższy z afisza powtórzenie wybornej komedii salonowej Hennequin'a „Królowa Biarritz” z Ir. Grywińska, Relewicz-Ziembińska, Krotkem i Złotem w głównych rolach. Ceny popularne. Wieczorem „Dziady”, które następnie dane będą we wtorek świąteczny (Wszystkich Świętych) o godzinie 3 i pół po południu (nie o 4-ej) oraz w środę wieczorem (Dzień Zaduszny).

„PANNA FLUTE”. znakomita komedia Verneuil'a, nieporównanie gra na przez St. Jarkowską, dana będzie w nadchodzący poniedziałek po cenach popularnych.

TEATR POPULARNY.

Dziś o godz. 4.20 po południu lekka amerykańska komedia „Mąż z loterii”. Ceny najniższe. Wieczorem o godz. 8.20 premiera wielce ciekawej sztuki osmiej na tle emigracji rosyjskiej w Paryżu p. t. „Szał miłości”. W głównych rolach pp. Bronowska, Openówna, Sobotkowska, Kubińska, Grewicz, Szafranski, który sztukę wyreżyserował.

Jutro dwa przedstawienia o 4.20 po poł. i o 8.20 wiecz. „Szał miłości”. Kasa czynna od 10 rano do 9 wieczór bez przerwy.

TEATR POPULARNY W SALI GEYERA

Dziś o godz. 8.20 wieczorem amerykańska lekka komedia p. t. „Mąż z loterii”.

Jutro, w niedzielę, o godz. 4.20 i 8.20 „Mąż z loterii”.

W poniedziałek i wtorek (dzień Wszystkich Świętych) odegrany będzie ludowy melodramat w 10 obrazach „Młynarz i jego córka” z p. Puchalskim, Wernisówną, Biskupską, Tartakowiczem w rolach głównych. Reżyseruje St. Dębicz. Na wszystkie przedstawienia bilety są do nabycia w kasie teatru, w godzinach od 5 do 7 wiecz., w niedzielę i święta od 11 rano do 1 i od 2 do 9 wieczorem bez przerwy.

Kronika rolnicza.

Rolnictwo a Powszechna Wystawa Krajowa.

Dnia 21 b. m. odbyły się w sali Wielkopolskiej Izby Rolniczej posiedzenia komisji fachowych, mające na celu uzgodnienie projektu zorganizowania działu zwierzęcego, nasiennego i doświadczalnictwa polowego na Powszechną Wystawę Krajową. Zebraniu przewodniczył p. prezydent Szulczewski, referował dyr. działu rolniczego p. dr. Konopiński.

Podkreślić należy, że w obradach wzięli udział przedstawiciele wszystkich dzielnic, co świadczy z jednej strony o wielkim zainteresowaniu się Wystawą Powszechną, z drugiej zaś strony, że Wystawa obejmie rzeczywiście całą Polskę i w całej pełni będzie zasługiwała na miano wystawy ogólnopolskiej.

W sprawie zorganizowania działu produkcji zwierzęcej obradowała komisja, w której reprezentowani byli przedstawiciele nauki hodowli zwierząt, ze szkół głównych wyższych zakładów naukowych w Polsce, przedewszystkiem senior nauk hodowli zwierząt p. prezes Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, prof. dr. Malsburg ze Lwowa, następnie prof. Różycki z Dublan, z uniwersytetu krakowskiego prof. Prawocheński, ze szkoły głównej gospodarstwa wiejskiego z Warszawy p. profesor dr. Rostafiński. Jako przedstawiciel Ministerstwa Rolnictwa przybył p. nacelnik Ilnatowicz i dyrektor Prądyński, jako przedstawiciel województwa p. radca dr. Krygicz. Również był reprezentowany Państw. Instytut Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach, wszystkie związki hodowlane z całej Polski, przedstawiciele wszystkich izb rolniczych oraz reprezentanci wszystkich organizacji rolniczych w Polsce. Ogólna liczba reprezentantów wynosiła 69.

Uchwały komisji były zasadniczej wagi i zdecydowały o całokształcie działu produkcji zwierzęcej.

O zainteresowaniu obradami najlepiej świadczy fakt, że jakkolwiek obrady rozpoczęły się o godz. 9-ej rano przy obecności 69 osób, to wieczorem również ta sama liczba osób była na sali.

Dla ustalenia zasad zorganizowania działu nasiennictwa i doświadczalnictwa obradowała odrębna komisja, w której wzięli udział również wybitni znawcy tej gałęzi rolnictwa, jak prof. dr. Załęski z Krakowa, prof. dr. Niklewski z uniwersytetu poznańskiego, nacelnik Zapartowicz z Ministerstwa Rolnictwa, pp. dr. Kosiniński, dr. Kostecki, prof. Zieliński, dr. Celichowski, inż. Jagmin z uniwersytetu poznańskiego, prezes Otmianowski, docent dr. Moldenhawer i wielu innych wybitnych specjalistów. Po wyczerpującej dyskusji wyłoniono specjalną komisję, która zajmie się zbadaniem terenu pod nasiennictwo i doświadczalnictwo oraz ustali szczegóły organizacji tego działu w myśl wytycznych uchwałonych na tem zebraniu.

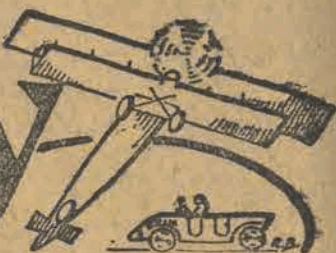
TEATR LITER.-ARTYST. „GONG”.

Dziś po raz piąty arcywesoła, szlagerowa rewija p. t. „Płać pan złotówkę”. Na czoło programu wysunął się wesoły sketsch aktualny p. t. „Płać pan złotówkę”, umiający satyrycznie przepisy policyjne w małym państewku Pomeranii. Pp. Jaśkówna, Laskowski i Sienkiewicz dają w tym sketschu koncertową grę. Piękna p. Talarico cza ruję publiczność swym głosem jako cyganka i indjanka. P. Czesław Skonieczny rozśmiesza publiczność do łez jako farmaceuta. P. Bukojemska jako fortancerka i w nastrojowej piosence „Mój stary Będzin” zbiera hučne oklaski. Bolesław Kamiński jako baletmistrz i w piosence Nela p. t. „Tra la la” zmuszony jest do bisowania. Balet pod kierunkiem baletmistrza Wojnara z pp. Rumowicka i J. Soboltówną na czele bisuje kilka doskonałych numerów tanecznych. Zapowiada z hu morem dyr. Jastrzębiec.

KINO Dom Ludowy ul. Przejazd 34. Dziś! — — Dziś! Przepiękny film p. t. Na paryskim bruku (Golgota serc kochających). W roli głównej genialny artysta: Ramon Novarro. Ceny miejsc: W dniu powszednie na wszystkie seansy, zaś w sobotę, niedzielę i święta od godz. 2 do 3 po południu I m. 60 gr. II m. 30 gr. III m. 20 gr. W soboty, niedziele i święta od godz. 3 po poł. I m. 80 gr. II m. 40 gr. III m. gr. 30

Kurjer Sportowy

EPOKOWE PLANY

Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego.

W zeszłym tygodniu odbyła się konferencja sportowa w P. U. W. F. i P. W. z udziałem kierowników wojskowych ośrodków W. F. z całego kraju.

Na konferencji tej złożono sprawozdanie i podzieleno się swymi doświadczeniami kierownicy poszczególnych ośrodków.

Jak ze sprawozdań wynika, najlepiej swą rolę spełnił ośrodek wileński, pozostający pod kierownictwem niestrudzonego kpt. Kawalca.

Ośrodki będą wedle powziętej ostatnio decyzji powiększone do liczby województw. W pracy pójdzie im na rękę Związek Miast Polskich.

Przewidywane jest utworzenie przy każdym pułku i odpowiadającej pułkowi jednostce wojskowej etatu oficera W. F. Dotychczas oficer, pełniący tę funkcję był również zajęty służbą liniową.

Każdy żołnierz ma z rokiem przyszłym otrzymać etatowe wyekwipowanie sportowe. Po za tem każdy pułk i równorzędny oddział otrzyma normy wyekwipowania sportowego — pozwalające na szerokie potraktowanie najważniejszych dla wojska gałęzi sportu.

Do tego posłuży też zorganizowanie przy korpuserach szkółach podoficerskich doskonale postawionego kursu W.

F., który będzie traktowany narówni z przedmiotami wyszkolenia.

Również dowódcy wszystkich formacji wojskowych będą powoływani na kursy informacyjne do centr. wojsk. szkoły gimn. i sportów w Poznaniu.

Ciekawe i celowe postanowienie powzięto w sprawie dorocznego mistrzostwa armii. Piłka nożna, będąca tylko domeną kadry zawodowej, będzie zupełnie wyeliminowana na korzyść innych gier ruchomych, nadających się do uprawiania przez ogół żołnierski. Po za tem igrzyska wojskowe będą się odbywały każdego roku w innym D. O. K.

Smutne natomiast świadectwo — jak ustaliła konferencja — wystawiły sobie w większości niedawno kreowane wojewódzkie komitety W. F.

Magistrat m. Warszawy przydzielił już rozległe tereny (część przyszłego parku na Bielaniach i rozległe tereny wiślane) do dyspozycji mającego powstać tam Państwowego Instytutu Wychowania Fizycznego.

Tak więc już na wiosnę roku przyszłego nastąpi poświęcenie fundamentów pod budowę tego na miarę światową zakrojonego uniwersytetu wykształcenia fizycznego.

(„Przegl. Sport.”)

Hakoah (Wiedeń) -- Ł. K. S.

Jedyny występ zagranicznej drużyny.

Jutro odbędzie się jedyne międzynarodowe spotkanie w piłkę nożną, między najlepszą drużyną żydowską na kontynencie, Hakoahem wiedeńskim a Ł. K. S.-em.

O popularności Hakoahu nie potrzeba się rozpisywać, wystarczy wspomnieć, iż zespół ten co roku potrafi wzbudzać sensację we wszystkich krajach, do których tylko dotrze i wszędzie zaciekawia liczących widzów swoją grą.

Pobył Hakoahu w Polsce o tyle jest pożądany, iż będzie on miernikiem umiejętności zespołów ligowych wobec klasy zagranicznej.

Pamiętamy wszyscy gościnę Hakoahu z przed dwóch lat, kiedy to ŁKS, występujący przeciwko niemu, okazał się zespołem twardym, trudnym dla zawodowców do pokonania, a nawet i groźnym, jak się wiedeńczycy wyrażali.

Jutro będziemy mogli porównać, jaka różnica zaszła od tego czasu u obydwóch zespołów. Dziwnie może brzmi to porównanie przez tak długi okres, jednak u obydwóch stron zaszły od tego czasu zmiany, które należałoby zrównoważyć. W drużynie Hakoahu nie występuje wielu znanych zawodników, jak Eisenhofer, Fabian, Moor czy inni, ale nie brak jednak u nich nowych gwiazd, które z powodzeniem zastępują starych weteranów. W ŁKS-ie od tego czasu zaszły również duże zmiany, tak, że szanse obu stron wyrównują się.

Hakoah posiada większą rutynę, mając za sobą szereg spotkań międzynarodowych na całej prawie kuli ziemskiej, czego brak jest Czerwonym. Mamy jednak nadzieję, iż rozgrywki ligowe dały możliwość naszym zespołom dopięcia pewnej formy i klasy, która w porównaniu z klasą zagraniczną nie wiele zblednie; przekonamy się o tem zresztą jutro.

Skład ŁKS przeciwko Hakoahowi będzie przedstawiał się następująco: Miła — Cvil. Galecki — Jasiński, Trzmiel, Go-

ślawski — Śledź, Aldek, Miller, Sowiak Stollenwerk, a więc ten sam zespół, który ostatnio w rozgrywkach ligowych wykazał doskonale zgranie i żywiołowość.

Najwięcej pracy będzie miała pomoc ŁKS, gdyż będzie musiała przeciwstawić się nadzwyczaj lotnemu i kombinacyjnemu atakowi gości ze słynnym Nemeszem na czele.

Frapujące to spotkanie, które wzbudziło w mieście naszym kolosalne zainteresowanie, odbędzie się na boisku DOK o godz. 2,30 po poł.

Zawody prowadzić będzie p. Raettig.

Przykład godny naśladowania.

W prasie zagranicznej omawiany jest z zainteresowaniem fakt następujący:

Jeden z ostatnich meczów piłki nożnej w Budapeszcie był miejscem spotkania najwyższej arystokracji węgierskiej, Wimpffen i Festetics, Csekowicz, Andrassy, Aponyi — wszystkie te świetne rody były reprezentowane na meczu. Co skłoniło ich do zainteresowania się tym najdemokratyczniejszym ze sportów? Oto należący do ich sfery hrabia Aleksander Festetics, były rotmistrz huzarów, późniejszy minister obrony kraju, pan możny, upatrzony na posła węgierskiego w Londynie, wystąpił na tym meczu, jako kapitan drużyny piłki nożnej.

Drużynę tę hr. Festetics sam sobie wyszkolił. Urządził on plac sportowy w parku, otaczającym jego pałac i ćwiczył tam wraz z młodymi ludźmi ze wsi okolicznych, a po pewnym czasie stanął z wybraną drużyną do zawodów w stolicy Węgier. Prowadził osobiście jako kapitan i zwyciężył w stosunku 7:3. Spotkały go zasłużone owacje. Hrabia oświadczył, że piłkę nożną popiera z tego względu, że jest to sport demokratyczny i dla każdego dostępny.

DEMPSEY NIE REZYGNUJE Z PRAW DO TYTUŁU MISTRZOWSKIEGO.

Jak donoszą pisma zagraniczne, Tunney zgodził się na rozegranie trzeciego meczu z Dempseyem, aby rozwiać wszystkie polskie o wyższości Dempseya. Dempsey chętnie przystał na tę propozycję, tak, że mecz odbędzie się w początkach przyszłego roku.

Kalendarzyk sportowy na dziś i jutro.

(C-S) Rok bieżący przyniósł sportowi polskiemu z jednej strony dorobek w postaci Ligi, z drugiej zaś strony zerwanie kompletnie stosunków z zagranicą wskutek czego, prócz Cracovii, ani jeden klub polski nie rozegrał z drużynami zagranicznymi zawodów, co stosunkowo do lat poprzednich, odbiło się ujemnie na naszym stylu gry.

Dopiero obecnie Liga wykazała swą siłę i żywotność, tak, że zagranica patrzy na nas innem okiem, czego najlepszym dowodem jest tournée „Hakoahu” wiedeńskiego po Polsce. Będzie więc to jedyny mecz w Łodzi drużyny zagranicznej, naprawdę wysoko stojącej w piłce nożnej. Przeciwnikiem Hakoahu będzie Ł.K.S. — stary rywal tej słynnej drużyny.

Mimo więc schyłku sezonu sportowego, Łódź przeżyje znówu dreszcz emocji. Zawody odbędą się jutro na boisku DOK, gdzie jest kryta trybuna, o godzinie 2,30 po południu.

Przedmecz o godz. 1 po poł. rozegrają drużyny Hasmonai i Biegu.

Pozostałe bilety do nabycia w firmach: Hesse, Piotrkowska 111 i Kowalskiego, Konstantynowska 26.

Dziś o godzinie 2,30 po poł. na boisku DOK gra Hakoah (Łódź) — WKS. Zawody towarzyskie.

Obie drużyny, grające obecnie o mistrzostwo Ligi, Turycy i ŁTSG, wyjeżdżają do Lwowa, gdzie spotkają się: — ŁTSG z 6 p. Lotników, Turycy z Czarnymi.

W niedzielę rano na boisku ŁKS rozegra finałowe zawody drużyna ŁKS III z Orkanem. Mecz o mistrzostwo Ligi II. Początek o g. 10 rano.

Tegoż dnia w Pabjanicach PTC spotka się z Unionem o godz. 9,30 rano.

W Zgierzcu rozegra zawody towarzyskie Widzew z Sokołem o godz. 11 rano.

Gry w siatkówkę odłożone zostały z powodu meczu ŁKS — Hakoah.

Program imprez sportowych minimalny, jednak frapujący.

Pogoń spyta się Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia czy ma rację?

(C-S) Stosunek inicjatorów Ligi w Polsce do dotychczasowych pierwszych władz ligowych, wywołał zrozumiałą konsternację. „Pogoń” zawieszona pod groźbą wykluczenia — ten zwrot poruszył nawet dotychczas biernie przyglądający się P. Z. P. N., który poczuł się silniejszy na siłach, mając za sobą Pogoń, a jednocześnie rozumiano ogólnie, że Liga nie żartuje i organizuje się coraz silniej. Kto wywołał przewrót w Pogoni, dzięki czemu moralnie i materialnie traci ona z dniem każdym, dowiemy się w najbliższych dniach. Część członków niezadowolona z dotychczasowej polityki zarządu, zwróciła się o zwołanie nadzwyczajnego walnego zgromadzenia klubu na d. 7 listopada. Zgromadzenie to wykaże ostatecznie, jak w zasadzie klub postąpi. Czy odwręci się od Ligi, czy też wróci, jako syn marnotrawny.

Ogólnie przypuszcza się, że jednak Pogoń zastanowi się i jeszcze w bieżącym tygodniu przykry sprawę dla sportu polskiego zlikwiduje.

ODŁOŻENIE IMPREZ SPORTOWYCH.

(C-S) Mecz wiedeńskiej najsłynniejszej drużyny w świecie wzbudził w Łodzi tak olbrzymie zainteresowanie, że szereg imprez sportowych, które miały odbyć się w niedzielę po południu, został odłożony na następny tydzień.

Szczególnie cieszące się frekwencją młodzieży szkolnej zawody w siatkówkę i koszykówkę odłożono, obawiając się, że w dniu tym młodzież zawiedzie.

To samo tyczy się prowincji, gdzie odbędzie się mecze tylko w godzinach rannych.

UDZIAŁ ŻEŃSKIEJ DRUŻYNY Ł. K. S. MIEDZYKLUBOWYM TURNIEJU ŻENY W WARSZAWIE.

(C-S) Nowa gra pod nazwą „Hazen” wprowadzona niedawno w Polsce, nie, dzięki instruktorowi i kierownikowi Ośr. W. F. por. Woskowiczowi, dziś, rozwija się doskonale.

Gra polega i oparta jest na prawie gry w piłkę nożną z tą jedynie różnicą, że grę prowadzi się rękoma i na małym, stosunkowo boisku.

Najlepszym bodajże zespołem w tym „Hazen” przyjęła się na dobre żeńska drużyna Ł.K.S., na którą już czeka wrzawa Warszawy.

W dniu 1 listopada „Stadion” organizuje międzyklubowy turniej „Hazen” żeńskich zespołów klubów warszawskich. Na turniej ten zaproszono drużynę z Łodzi. Udział drużyny łódzkiej jest więc pewny.

MARSZ DOOKOŁA RZECZYPOSPOLITEJ.

Powrócili obecnie z długiego i ciężkiego marszu dookoła Polski dwaj dzielni pionierzy, członkowie Związku Młodych Pionierów, Henryk Kamiński i Józef Czek. Marsz swój odbyli w ciągu pięciu miesięcy, krocząc wytrwale w porynztunku. Impreza ta, będąca prawdziwym sportowym, stanowi doskonały środek propagandy idei związku na wielkich obszarach, we wszystkich dzielnicach. Marszruta bowiem prowadziła z Warszawy przez Kutno, Ciechocinek, Toruń, Płock, Poznań, Sosnowiec, Kraków, Łódź, Pińsk, Wilno, Augustów — do Warszawy.

Na całym szlaku marszu, uczestnicy byli serdecznie przyjmowani przez wojsko i organizacje przysposobieniackie, będąc równocześnie wspaniałymi nader skutecznymi „rozsadnikami” idei wyszkolenia młodzieży na przyszłych obrońców granic Rzplitej — idei, której pracuje Związek młodych pionierów.

NAGRODA POSŁA POLSKIEGO W AMERYCE.

Jak się dowiadujemy, poseł Rzeczypospolitej Polskiej w Waszyngtonie, Stanisław Chanowski, w uznaniu gościnności i pomocy, okazanej polskiej drużynie jeździeckiej w roku zeszłym przez „National Show Association”, oraz ze względu na to, że jeźdźcy polscy znów mają zwycięstwo (niewiadomo czy napewno) w tegorocznych konkursach hipicznych, który rozpoczyna się w dniu 11 listopada w Nowym Jorku, ustanowił nagrodę swego imienia.

Jest to srebrny staroangielski pędzlik z roku 1816, zakupiony przez niego w Londynie.

Nagroda ma być rozgrywana przez oficerów wszystkich narodowości biorących udział w konkursach jeździeckich, aż do czasu, kiedy stanie się własnością kraju, którego drużyna wygra tę nagrodę trzy razy z rzędu.

Sport w kilku słowach.

Jak słyhać, Durka ma podobny zamiar powrócić do swego macierzystego klubu. Jak to niedobrze jest być znanym, jak chorągiewka, która powiewa w tym kierunku, w jakim wiatr dmucha.

Po ostatnim meczu Turystów z Zawianką „Stadion” podaje, iż bramkarz Lass, za to, że nie grał zbyt świetnie, stał znieważony czynnie przez kibiców. Taki objaw „przywiązania” do barw klubowych należy jak najostrożniej potępić, wybrzyk rozruchanego szowinizmu.

Zarząd PLPN wszystkie protesty mał wrzuca do kosza, dając protestującym do zrozumienia, iż nie ma on czasu wagi do zafatowania słusznych nierozważań.

W Krakowie, jak kradzą wieści, nastąpi fuzja Jutrzenki i Makabi. Przez zespoleniem tych dwóch klubów jest to dobra droga i prowadzona jest przez znanego sportowca inż. Rosenstoc-

Szkoła tańca

W. LIPIŃSKIEGO TRAUAGUTTA 1.

(Grand - Hotel)
Od listopada rozpoczynają się nowe komplety. — Zapisy na miejscu lub Ewangelicka 17, m. 4.

EXPRESS HANDLOWY

„Kurjer Łódzki”.

Sobota, 29 października 1927 r.

„Kurjer Łódzki”.

Kapitały źle użyte prowadzą do bankructwa.

Precz z wojną celną.

Smutny przykład gospodarki samorządowej w Radomiu.

(Od specjalnego naszego wysłannika).
 ex) Dobra gospodarka samorządu podnosi miasto i wzbogaca. Zła — powoduje ruinę i potęguje ciężary. W dobie rozrostu działań samorządu w Polsce i nadziei na pożyczki zewnętrzne dla samorządów — mamy możliwość przekonania się na żywym przykładzie samorządu m. Radomia — do czego prowadzi nieogłędna gospodarka w użyciu pożyczonych funduszy wtedy, kiedy miasto, zdawało się, miało wszelkie szanse zapewnić sobie „lepsze jutro”. W tym celu delegowany przez redakcję naszego pisma specjalny wysłannik zbadał na miejscu stan rzeczy, spowodowany zużyciem pożyczki amerykańskiej przez samorząd Radomia i doszedł do niżej podanych konkluzji.

GOSPODARKA INWESTYCYJNA W RADOMIU.

W listopadzie 1924 roku zaciągnęło m. Radom pożyczkę inwestycyjną T-wa Ulen & Co. w kwocie nominalnej dol. 2,570,000 (100 proc.), z czego po odliczeniu różnicy kursu emisyjnego i honorarjów w Radomiu, Warszawie, New Yorku w kwocie dol. 70,000 (30 proc.), pozostało netto funduszu budowlanego dol. 1,800,000 (70 proc.).

Amortyzacja pożyczki przewidziana jest w 21 latach w ratach po 270,000 dolarów, równych sumie oprocentowania i amortyzacji 15 proc. rocznie od kapitału.

Suma 1,800,000 dolarów została przez firmę „Ulen & Co.” inwestowana w Radomiu, na zadanie życzeń miasta, opracowanych technicznie przez firmę, a zaakceptowanych przez Magistrat.

Inwestycje obejmują budowy: 1) wodociągu kosztem dol. 408,000, 2) kanalizacji kosztem dol. 438,000, 3) rzeźni kosztem dol. 325,000, 4) łaźni miejskiej kosztem dol. 17,000, 5) szkoły powszech. kosztem dol. 28,000, 6) gazowni kosztem dol. 258,000, 7) domy mieszkalne kosztem dol. 90,000, 8) dom administrac. kosztem dol. 17,000, 9) targowisko otwarte kosztem dol. 10,000, 10) oranżerie kosztem dol. 5,000, 11) koszty administracyjne budowlane kosztem dol. 190,000 — razem dol. 1,776,000.

Z inwestycji projektowanych zostało do 1 października 1927 roku wykonane:

1) Wodociąg. Sieć miejska, wieża ciśnienia i studnie. Wobec niewykończenia stacji pomp i zbiorników pompuje się wodę do sieci narazie zapomocą prowizorycznej studni.

2) Kanalizacja. Budowaną została jako rozdzielcza, odrębna do wód domowych i deszczowych. Domowa sieć jest ukończona, jednakże z powodu ułożenia kanałów na zbyt niskim poziomie 1.20—1.60 cm. pod powierzchnią ulic nie wszystkie domy mogą być przyłączone. Kanalizacja wód deszczowych nie jest ukończoną i będąc ułożoną tylko na kilka linjach ulic, nie odprowadzi całej masy ścieków ulicznych, które nadal płyną ryzostokami i bez żadnej zmiany zanieczyszczają ulice. System budowy rozdzielczej kanalizacji zawiódł w Radomiu zupełnie, szczególnie z tego powodu, że przeważna ilość zabudowań tego miasta jest w typie wiejskim i nie na-

daje się zupełnie do skanalizowania. Jedyną radą może tu być sieć ogólna, zbierająca z bardzo licznie ustawionych studzienek ulicznych ścieki ryzostokowe.

3) Łaźnia miejska i szkoła powszechna są już w użyciu. Pozostałe inwestycje są częściowo w projekcie, częściowo w budowie i będą ukończone zupełnie do roku 1928.

SPLATA I AMORTYZACJA INWESTYCYJ.

Zasadniczą myślą, kierującą każdą inwestycją, jest wyraźna jej potrzeba w danym mieście i brak odczuwany przez obywateli. Myśl ta musi być korygowana przez zdolność dochodową gminy i tylko w razach nadzwyczajnych należy udawać się do pożyczek, o ile są one na warunkach, odpowiadających choć w przybliżeniu możliwościom płatniczym miasta i ewentualnym dochodom eksploatacyjnym.

W Radomiu względ ten został najzupełniej wykluczonym z dyskusji, zarząd miejski, korzystając ze spadku złotego w stosunku 9:5, rozszerzył inwestycje do pełnego wykorzystania całej pożyczki 2,6 miliona dolarów, nie bacząc na to, że zdolność budżetowa miasta, wyrażająca się w złotych, pozostała bez zmiany. Tymczasem dług miejski z kwoty 13 milionów złotych wzrósł do 23 milionów, a wartość rat rocznych z 1,3 miliona do 2,3 miliona złotych.

Do powyższej raty 2,3 miliona rocznie należy doliczyć operację finansową, jaką Radom przeprowadza obecnie z Bankiem Gospodarstwa Krajowego, a skierowaną dla wyrównania zaległych rat pożyczki Ulenowskiej od 1925 r. do 1930. Ogółem te zaległości wynoszą około 1,200,000 dolarów, które bank bierze na siebie, udzielając miastu odpowiedniej pożyczki w 8-proc. listach zastawnych. Pierwsza część tej operacji z bankiem za czas od 1928 r. została już dokonana; bank udzielił już 7,500,000 zł. pożyczki na spłatę zaległych rat.

Doliczając tę operację do obciążenia miasta, otrzymujemy roczne raty wynoszące 340,000 dolarów, czyli okrągło 3,000,000 złotych rocznie, które miasto od stycznia 1929 r. musi regularnie wypłacać.

RENTOWNOŚĆ INWESTYCYJ.

Obliczenie rentowności, podane poniżej, odnosi się do roku 1930, to jest do czasu, w którym projekty przewidują zupełne wykończenie i wykorzystanie urządzeń. Do-

chody obliczone są według przewidywanej sprawności urządzeń przy normalnych warunkach życia miasta i projektowanych opłatach za korzystanie z inwestycji, rozchody eksploatacyjne według kalkulacji firmy „Ulen”:

	wydatki	dochody	nieodobór
	zł.	zł.	zł.
1) i 2) wodociąg i kanalizacja	1,372,000	799,000	573,000
3) rzeźnia	822,000	210,000	612,000
4) łaźnia miejska	56,000	29,000	27,000
5) szkoła powszechna	59,000	—	59,000
6) gazownia	658,000	200,000	458,000
7) domy mieszkalne	69,000	30,000	39,000
8) dom administrac.	10,900	—	10,900
9) targowisko otwarte	172,000	50,000	122,000
10) oranżerie	10,000	—	10,000
Razem	3,228,000	1,318,000	1,910,000

Uwagi:

ad. 1) i 2) Dochód z wodociągu i kanalizacji jest deficytowym, ponieważ cena wody została ustalona na gr. 60 za 1 m³, niebacząc na to, że kalkulacja domagała się jej ustalenia na zł. 2.— za 1 m³.

ad. 3) Dochód z rzeźni jest w stosunku do obecnych dochodów podwyższony o 50 proc. wyższy ubój byłby.

ad. 4) Dochód z łaźni został ustalony na 20,000 kąpieli rocznie. Dotychczas łaźnia wydaje 5—7000 kąpieli rocznie.

ad. 6) Przyjęto zużycie 500,000 m³ gazu z odpowiednią ilością koksu i t. d., przy czym należy zauważyć, że dotychczas gazowni w mieście nie było.

ad. 9) Przyjęto podwyższenie obecnego spędu byłby o 50 proc.

Z dodaniem wyników obydwu powyższych obliczeń otrzymujemy rocznie wydatki miejskie po zupełnym wykończeniu inwestycji na I — oprocentowanie i amortyzację pożyczek zł. 3,000,000, II — pokrycie deficytów przedsiębiorstw zł. 2,000,000, razem zł. 5,000,000.

Ponieważ zwyczajny budżet miejski zamyka się sumą 2,000,000 złotych w dochodach i 1,600,000 zł. w wydatkach, a więc ma nadwyżkę wynoszącą 400,000 złotych, jest koniecznością dla uniknięcia bankructwa miasta, podnieść podatki i dochody miejskie o 250 proc., dla pokrycia pozostałego deficytu zł. 4,600,000.

Oczywiście jest to najzupełniej niemożliwym i dlatego w naszych oczach jest bankructwo zupełne samorządu m. Radomia pewnikiem gospodarczym.

Historja Radomia wobec tego nabiera specjalnego ogólnopolskiego znaczenia.

K.

Ubezpieczenia społeczne a kasy.

Wyjaśnienie Ministerstwa Pracy.

ex) Wobec mylnych pogłosek, krążących o projekcie rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, min. pracy wyjaśnia.

Projekt powyższy nie zmienia bynajmniej stosunków prawnych, na których oparte są istniejące w b. zaborze rosyjskim kasy przezorności i wzajemnej pomocy, a w szczególności nie postanawia ich likwidacji ani też nie narusza funduszy tych kas. O ile chodzi o stosunek kas do mającego wejść w życie rozporządzenia, to pro-

jekt rozporządzenia, ze względu na zapobieżenie podwójnemu obciążeniu postanawia (art. 162) iż tak pracodawcy jak i pracownicy obowiązani będą od 1 stycznia 1928 r. wpłacać do kasy składkę o tyle niższa, o ile obciąży ich rozporządzenie Prezydenta składką na ubezpieczenie emerytalne, tj. w poszczególnym wypadku 3,2 proc., 4 proc. lub 4,8 proc. podstawy wymiaru składki ubezpieczeniowej.

ex) W „Vossische Zeitung“ z 22 b. m. poseł do parlamentu niemieckiego i generalny dyrektor dr. Schmidt zamieszcza pod powyższym nagłówkiem obszerny artykuł, którego zasadnicze wywody brzmią następująco:

Wspólnie z tajnym radcą rządowym, profesorem dr. Juljuszem Wolfem, znanym ekonomistą i prezesem Niemiecko-Polskiego Komitetu Porozumiewawczego, bawiłem przez kilka dni w Warszawie, gdyż jako poseł śląski, a w życiu praktycznym, jako człowiek na stanowisku odpowiedzialnym i bezpośredni sąsiad Polski, uważam za konieczne zakończenie wojny celnej. Pojechałem do Warszawy ponadto dlatego, że już przed wojną miałem sposobność poznać życie przemysłowo-handlowe Polski oraz jej mieszkańców, a sam pochodząc z tej części Górnego Śląska, w której używano jest język polski, przekonany jestem, iż lepiej znam psychikę polską od tych moich ziomków, którzy tylko przywędrowali na Wschód.

Nigdy zaszkodzić nie może wyrobienie sobie na miejscu zdania o prawdziwym nastroju tam panującym przez bezpośrednie zetknięcie się z kierowniczymi kółkami polskimi. Wspólnie z prof. dr. Wolfem miałem sposobność prowadzenia dłuższych rozmów z b. ministrem Thuguttem i dyrektorem banku Antonim Wieniawskim, których gośćmi byliśmy przez dwa dni w gronie dwudziestki kilku wybranych ekonomistów i parlamentarzystów polskich. Również i poseł niemiecki w Warszawie p. Rauscher dał nam na urzędowym dla nas wieczorze sposobność zetknięcia się z osobistościami z inteligencji polskiej oraz z reprezentantami polskiego życia gospodarczego.

Jakież były praktyczne wyniki tych kilkudniowych rozmów? Otóż stwierdzić należy przedewszystkiem, iż obie strony doszły do przekonania, że sąsiadka dobra współpraca jest konieczna. Już samo cyfrowe stwierdzenie, że 2/3 ludności polskiej trudni się rolnictwem, zaś na odwrót 2/3 ludności niemieckiej — przemysłem, dowodzi istnienia dobrych możliwości wzajemnego uzupełniania obu krajów, jak i wymiany produktów. Polakom nie brak zrozumienia dla oporu naszych kół agrarnych, są oni jednakowoż zdania, że straty ziemian niemieckich mogą być powetowane znacznym eksportem niemieckich produktów przemysłowych do Polski. Z drugiej zaś strony polskim kółom przemysłowym zakończenie wojny celnej nie jest na rękę, ponieważ obawiają się naszej siły organizacyjnej i naszej pracowitości i uważają, że obecny stan rzeczy jest dla nich bodźcem do dalszego rozwoju.

Fakt, że pewne części przemysłu niemieckiego, a zwłaszcza śląskiego w międzyczasie odwróciły się od rynku polskiego i znalazły sobie geograficznie dalej położone rynki zbytu, jak i na odwrót fakt, że Polska stworzyła fabryki, zaspakajające zapotrzebowania kraju, które dotychczas zaspakajane było przez Niemcy, uważane są już ze względu na geograficzne położenie obu krajów za bezsensowne. W Polsce wzrasta bowiem świadomość, że rozwój gospodarstwa niemieckiego pozostaje w ścisłym związku z rozwojem gospodarstwa polskiego. Dobra i szczerza wola do porozumienia bezsprzecznie w Polsce istnieje, a za hamulce uważane są tylko momenty natury psychologicznej. W Polsce istnieje również skłonność do rychłego zawarcia prowizorium lub też traktatu częściowego obejmującego przynajmniej niektóre z ważnych gałęzi gospodarczych.

Z przytoczonych tu faktów nie należy jednak bynajmniej wnioskować, jakoby Polska nie zdolna była do dalszego znoszenia stanu obecnego, a to zwłaszcza obecnie, gdy dzięki pożyczce amerykańskiej udało jej się ustabilizować złotego. Nie bez słuszności Polacy żywią nadzieję, iż

obecnie łatwiej zdobędą dalsze pożyczki dla gmin oraz dla celów rozbudowy gospodarczej. Na odwrót zaś również nie należy oddawać się złudzeniu, jakoby gospodarstwo niemieckie nie było zdolne do dalszego przetrzymania wojny celnej.

Po przytoczeniu znamiennej artykułu posła profesora Strońskiego w „Warszawiance”, autor w końcu dochodzi do wniosku, że wielka część kół gospodarczych w Polsce zarówno jak i w Niemczech tęskni za pokojem i że dobra wola do zawarcia go istnieje po obu stronach. Od rządów zaś obu państw zależy znalezienie drogi, wiodącej do tego pokoju.

A.

Nowe Fordy w Polsce ukazą się dopiero w lipcu roku przyszłego.

ex) W grudniu roku bież. na rynku samochodowym w Ameryce ma się ukazać nowy typ samochodu „Forda”.

Jak dotychczas — wobec braku perspektyw żadnych szczegółowych danych co do konstrukcji i ceny przytoczyć nie można. Według uzyskanych przez nas informacji — nowe auto ma posiadać 34-konny silnik i cztery hamulce. Długość jego byłaby o 10 cm. większa w stosunku do maszyn obecnych.

Pojawienie się nowego typu maszyny Forda w Polsce oczekiwać należy najwcześniej w lipcu roku przyszłego.

EKSPORT POLSKIEGO CEMENTU ZA GRANICE.

ex) Cementownie nasze, wysyłają za granicę dość dużo cementu, wciąż jeszcze poszukują nowych rynków. Kraje skandynawskie są pod tym względem bardzo dobrze obsłużone i otrzymują znaczne ilości cementu. Nieco gorzej przedstawia się sprawa z eksportem na Balkany, gdzie cement nasz z trudnością konkuruje z dowożonym tam cementem z Grecji i Jugosławii. Grają tu rolę przede wszystkim opłaty przewozowe. Dowiadujemy się, że w obecnym czasie eksportujące nasze cementownie starają się zdobyć dla polskiego produktu rynek angielski.

KRAJOWA KAMPANIA CUKROWA.

ex) Rafinerie cukru we wszystkich częściach naszego kraju znajdują się już w pełnym biegu. Zdaniem fachowców przerób buraków w tym roku jest dość ciężki, gdyż bardzo dużo trafia się t. zw. buraków drzewiastych co w znacznym stopniu utrudnia krawanie.

Zbiór buraków nie zupełnie odpowiada oczekiwaniom, gdyż jak się okazało, obecnie w sierpniu i wrześniu znaczne szkody wyrządził na plantacjach chrząszcz buraczany.

Ceny na targach łódzkich.

W dniu wczorajszym ceny artykułów spożywczych na rynkach łódzkich kształtowały się następująco:

Nabiał: masło oselkowe 5.50 — 6.00 do 6.10 za kilogram; klg. masła śmietankowego do 6 i pół zł.; jajka 3.00 — 3.20 do 3.30; za pierwszy gatunek jaj płacono do 3 i pół zł.; jajka skrzynkowe 2.90 do 3.00 za mendel; ltr śmietany słodkiej 1.90 do 2.20; ltr śmietany kwaśnej (zbieranej) do 2 i pół zł.; ltr mleka słodkiego 40 do 45 groszy.

Drób: kura 5 — 7 do 8 zł.; kurczak od 3 do 4 i pół zł.; kaczka od 4 i pół zł. do 7 zł.; geś 9 do 12 zł.; indyk od 10 do 14 zł. Ziemiopłody: kilogram ziemniaków od 12 do 15 gr.; klg. buraków 16 do 18 gr.; klg. marchwi 20 do 23 gr.; ceny w hurcie (za 100 kilogramów) ziemniaki 10 do 11 zł.; buraki 14 do 16 zł.; marchew 17 do 19 zł.; kopa kapusty do kiszenia od 7 do 14 złotych.

Ogrodoznia: klg. pomidorów od 80 gr. do 1.20; klg. cebuli od 40 do 60 gr.; klg. szpinaku od 50 do 60 gr.; klg. dyni 40 do 50 gr.; główka kapusty zwykłej od 10 do 50 gr.; główka kapusty włoskiej 20 do 40 gr.; kalafior od 30 do 60 gr.; za sztukę: klg. groszku 70 gr. do 1 zł.; klg. fasoli 70 do 1.40; klg. fasoli (w strączkach) do 1 zł.; klg. bobru 60 do 70 gr.; peczek włoszczyzny 10 — 15 gr. Korniszony 1.50 do 2 zł. za kilogram.

Owoce: (cena za 1 kilogram) jabłka od 60 — 80 gr. do 1.20; gruszki od 80 gr. do 1.40; gruszki do marynowania 1 i pół zł.; ltr borówek 1.00 — 1.20; jabłka kompotowe 40 do 50 groszy.

Koszyczek grzybów od 3 do 5 zł.; koszyczek rdzów do 6 zł.; ltr grzybków do jedzenia od 60 gr. do 1 zł.; sznureczek grzybów suszonych od 1 i pół do 3 zł.

Ruch na rynkach duży.

O UTWORZENIE MIĘDZYNARODOWEGO GO KARTELU PRZEDZALNI LNIANYCH.

ex) Jak donoszą z Pragi, prowadzone są pertraktacje pomiędzy przedzalniami czeskiemi, niemieckimi, belgijskimi i francuskimi celem utworzenia międzynarodowego kartelu, którego głównym zadaniem byłoby wywarcie nacisku na obecne wysokie ceny światowe surowca lnianego.

NOTOWANIA ZŁOTEGO POLSKIEGO

w dniu 28 października 1927 roku.
Londyn za 1 funt szterl. 43.50. Za 100 złotych: Zurych 58.10. Berlin noty większe 46.72 i pół — 47.12 i pół, noty mniejsze 46.70 — 47.10, wypłaty telegraficzne na: Warszawę 46.82 i pół — 47.02 i pół. Poznań 46.87 i pół — 47.07 i pół. Gdańsk 57.53 — 57.67, wypłaty telegraficzne na Warszawę 57.48 — 57.62. Wiedeń czeki 79.26 — 79.54.

DOLAR W ŁODZI.

Na wczorajszym rynku prywatnym w Łodzi w godzinach wieczorowych dolar kształtował się po kursie 8.90 w żądaniu i 8.88 w płaceniu.

Tendencja utrzymana. obroty niewielkie.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

(Notowania oficjalne)

Poznań, 28 października (A. W.)
Żyto 37.50—38.50
Pszenvica 46.50—47.50
Jęczmień przemysłowy 33.00—35.00
Jęczmień browarowy 40.00—42.00
wies 33.25—35.00
Mąka żytnia 70-proc. 57.50
Mąka żytnia 65-proc. 59.00
Mąka pszenna 65-proc. 71.50—73.50
Otręby żytnie 25.00—26.00
Otręby pszenne 23.50—24.50
Uspokobienie spokojne.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 28 października (Pat.)

Notowania oficjalne.

Gotówka:

Dolary —

Czeki:

Belgia 124.13
Holandia 359.10
Londyn 43.42 i 1/2
N. York 8.90
Paryż 35.01
Praga 26.41 i pół
Szwajcaria 171.92 i pół
Wiedeń 125.85
Włochy 48.72
Sztokholm 240.05

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE.

Pożyczka dolarowa 84.—, 83.—
Dolarówka 61.75, 61.25
Pożyczka kolejowa 102.50
5-proc. pożyczka konwersyjna 63.50
5-proc. pożyczka konwersyjna kolejowa 62.—
8-proc. listy B-ku Gosp. Krajowego 92.—, 93.—
8-proc. listy zastawne ziemskie zł. 83.25
4 i pół proc. listy zastawne ziemskie zł. 62.25, 62.—
8-proc. listy zastawne m. Warszawy zł. 84.25, 83.85
5-proc. listy zastawne m. Warszawy zł. 69.—
10-proc. listy zastawne m. Siedlec 87.—
8-proc. listy zastawne m. Kalisza 79.75

AKCJE.

Notowano w złotych.

Bank Dyskontowy 133.—
Bank Polski 157.—, 157.75
Bank Zachodni 27.50, 28.—
Bank Handlowy 123.—
Bank Przem. Lwów 106.—
Bank Zarobkowy 96.50
Tow. Elektryczne 21.—
Czersk 1.13.—
Cukier 5.95, 6.—
Węgiel 120.—, 119.—, 119.50
Firley 55.—, 58.—
Lilpop 42.50
Ostrowieckie 99.—, 98.—
Rudzki 62.50
Ursus 15.—
Zawiercie 41.—
Borkowski 4.—, 4.10
Chodorów 177.—, 180.—
Gosławice 80.—
Wysoka 137.—
Nobel 50.50
Fitzner 9.50, 10.65
Modrzejów 10.25, 10.35, 10.30
Pocisk 2.95, 3.—
Starachowice 79.—, 79.75, 79.50
Zieleniewski 22.50
Żyrardów 20.50, 19.50
Spirytus 34.— bez kuponu z r. 1924/5

GIEŁDA PARYSKA.

Parw. 28 października (PAT.)

Notowania końcowe.

Londyn	194.08	N. York	25.47 1/4
Belgia	357.00	Hiszpania	436.00
Włochy	199.00	Szwajcaria	491.25
Szwajcaria	6 0.25	Holandia	1026.25
Niemcy	6 8 50	Rumunia	16.70
Praga	75.40	Dania	691.50

GIEŁDA LONDYŃSKA.

Londyn, 28 października (PAT.)

Notowania końcowe.

New-York	4.87	Holandia	12.09
Francja	194.09	Belgia	34.96
Włochy	89.16	Niemcy	20.95 3/4
Szwajcaria	26 25 1/4	Hiszpania	98.49
Portugalia	92.50	Dania	18.17 1/4
Szwecja	18 0 1/4	Norwegia	18.47
Praga	164.31	Helsingfors	193.37
Wiedeń	31.48	Warszawa	43.50

GIEŁDA GDAŃSKA.

Gdańsk, 28 października (PAT.)

Zamknięcie notowań końcowych w godzinach gdańskich.

100 złotych polskich 57.53—57.67
Telegraficzna wypłata:
na Warszawę 57.48—57.62
czek na Londyn 24.95 1/2

Reklama -- to potęga!

Kinematograf przy świetle dziennym

Najnowsza rewolucja techniki kinematograficznej

Każdy z nas, bywalców kina, tak się przyzwyczaił do ciemności, panujących na widowni, podczas wyświetlania obrazu, że z pewnością nie przyszła prawie nikomu do głowy myśl, czy nie byłoby przyjemniej, gdyby sala podczas wyświetlania obrazu nie była pogrążona w absolutnej ciemności.

W okresie letnim powstało w Warszawie kino, które wyświetlało filmy na wolnym powietrzu, nie tylko o zmroku, lecz także wśród białego dnia. Wyglądało to naprawdę na pierwszy rzut oka trochę nieprawdopodobnie, niema jednak w tem nic trudnego pod względem technicznym.

Należy oczywiście zachować pewne ostrożności, a mianowicie: przedewszystkiem należy zabezpieczyć ekran od bezpośrednich promieni światła, a więc wszystkie żyrandole i kinkiety winny być umieszczone tak, aby nie mogły rzucić bezpośrednich promieni w kierunku obrazu. Osiąga się to przez umieszczenie ich za występami muru, przez osłonięcie odpowiednimi abażurkami lub wreszcie przez pomalowanie szklanych kloszów od strony ekranu czarną farbą.

O ile ma się do czynienia ze światłem dziennym (kino pod gołym niebem), należy zupełnie analogicznie postąpić się u niedostępnym promieniom słonecznym dotarcie do ekranu. Osiąga się to zazwyczaj przez osłonięcie przestrzeni przed-

KOMUNKATY.

W dniu 30 października r. b. o 10 rano odbędzie się w lokalu Krajowego Związku Drobnych Kupców przy ul. Kowskiej Nr. 82 wielkie zebranie jące i omawiające następujące sprawy:

- 1) handel rynkowy;
- 2) handel domokrajny;
- 3) sprawa nowej ustawy przemysłowej;

4) sprawa wyborów do Izby Handlowej Przemysłu.

Zaznaczamy, iż na zebranie to da specjalnie zaproszeni delegaci szawy, Kalisza i t. d.

RUCH WYDAWNICZY

HAUPTMANN PO POLSKU.

Dwie książki Hauptmanna, które ostatnio w przekładzie polskim („Atlantycz z Soany” — Inst. Wyd. „Renaissance”) Skład główny w księgarni L. Fiszer w Łodzi, należą bezspornie do najciekawszych i najnowocześniejszych powieści tego pisarza. Powieść i nowela — formy twórczości najbardziej odpowiadające charakterowi naszej epoki, znalazły w Hauptmannie prawdziwego mistrza. Wklada on w miłość i bogactwo swego serca, triumf martwym słowem, wydobywając ze szarych tyłu ognia i czaru, jak mało który powieściopisarz.

„Atlantycz” jest powieścią, w której miłość naszej epoki. Ten spłot wydmuchany, walc, trwóg i porażek, poprzecznym smule się czarowna nicia zwycięska miłości i miłości, jest białym nowoczesnym europejskiej. Niezwykła moc słowa obcego daru wnika w duszę ludzką czytelnika, jeden z najszybciej czytanych i dziś.

W noweli „Kacercz z Soany” kraja niby krew w żyłach ludzkich. Książka żywym świadectwem najistotniejszych i czarnych pierwiastków duszy ludzkiej. W go, nie banalnego, miąższ życia, uwolnionym wencjonalnych obłonek — oto jest prawdziwa ta książka. Małostkowa moralność się może na „Kacercza z Soany”, ale z triumfującym, wieczne — przejdzie w pochodzie ponad małostkowością i obłą-

O F I A R Y.

Na sieroty po poległych żołnierzach:
Nr. kw. 843. Bezimiennie zł. 10.—
Nr. kw. 846. Józefa Kaźmierczaka zł. 15.—
Nr. kw. 847. Franciszek B. zł. 15.—
Na Polski „Czerwony Krzyż”:
Nr. kw. 844. Bolesław Rosiak pogodzenia się z Władysławem T. sprawie N. K. 1512/27 Sądu Pok. m. Łodzi — zł. 20.—
Na Ligę Obrony Pow. Państwa:
Nr. kw. 845. Stefan Wesolowski zł. 10.—
Nr. kw. 848. Janczyk zł. 2.—

RADIO - LLOYD

ŁÓDŹ, PRZEJAZD 8. TELEF. 58-08.

Generalne zastępstwo na Polskę fabryki Dr. SEIBT, Berlin.

NAJNOWSZY SELEKTYWNY

4 LAMPOWY ODBIORNIK

200-3000 m., bez wymiany cewek
Zł. 300.—

BOGATY DZIAŁ GRAMOFONOWY.

Dogodne warunki kupna.

Wielki Wybór Obuwia!

Damskie od 20 złotych
męskie od 24 złotych
dziecięce od 10 złotych

Urzednikom państwowym
sprzedajemy na raty.
Kilińskiego 55, GÓRSKI.

PATENTOWANE
GILZY „DWUWATKI”

fabr. „Sokół” w Warszawie.

zostały uznane na międzynarodowej wy-
stawie w Paryżu jako jedyne, które
zabezpieczają organizm palaczy, przed
zatruciem nikotyną za co otrzymały naj-
wyższą odznakę wielki medal „Grand
Prix”.

ŻADAĆ WSZĘDZIE.

Pierwszorzędne kursy kroju, szycia
i modelowania ubrań damskich, dziecięcych
i bielizny, zatwierdzone przez Ministerstwo
Oświaty egzystujące od 1892 roku

„Józefiny”

Mistrzynie Cechu Łódzkiego, p. Cechu Warszawskiego,
dyplomowana przez Kolodską Akademię, nagrodzona
słotami medalami na wystawach: Belgii, Warszawie, Ło-
dźi oraz dyplomami honorowymi za artystyczne kroje.
Nauka kroju prowadzona jest nowoczesnym systemem
używanym obecnie w Akademjach zagranicznych —
teoretycznie i praktycznie (na materiałach). Kończącym
kurs wydaje się świadectwa i patenty cechowe. Dla
przejazdnych pomieszczenie zapewnione. Zapisy kandy-
datów przyjmuje się codziennie.

- 163 Piotrkowska 163. -

- Przy kursach pierwszorzędna pracownia sukien. -

Lecznica chorób zębów

Lekarza-dentysty H. PRUSS

145. Piotrkowska 145.

Plombowanie oraz wprawianie zębów :
Ceny niskie - podług taksy.

Po powrocie z zagranicy wznowiłam pracę
w mej pracowni
sukien i okryć damskich
i polecam się łaskawym względem Sz. Klientek.

Z poważaniem
LEOKADJA OLEJNICZAK
Łódź, Ewangelicka 9,
front II piętro. Tel. 9-29

KROJU nowoczesnego SZYCIA

modelowania ubiorów damskich, dziecięcych i bielizny wyuczają
teoretycznie i praktycznie (na materiałach) systemem
zastosowanym w Paryskiej Akademii zatwierdzone przez Mini-
sterium Oświaty pierwszorzędne kursy

Mistrza Paryskiej Akademii
Cechu Warszawskiego i Łódzkiego
E. Wiśniewskiego

Nagrodzonego złotym medalem i dyplomowanego
w Paryżu.
Wykłady prowadzi osobiście mistrz Paryskiej Akademii E. Wi-
śniewski. Gruntowne studia systemów nowoczesnych we
Francji Kończącym świadectwa szkolne i patenty cechowe
a prawami. Najmłodniejsze formy od 50 groszy.
Wyczerpujący program nauki bezpłatnie. Przy kursach pier-
wszorzędna pracownia ubrań damskich. Kancelaria informacji
udziela i przyjmuje zapisy od 9-2 i od 5-8 wiecz.
Łódź, ul. PIOTRKOWSKA 86 front.

Decyzja w Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Dnia 19 grudnia 1919 r. Sąd Okręgowy w Łodzi na posie-
dzeniu publicznym w Wydziale Cywilnym rozpoznawał podanie
Towarzystwa Wzajemnego Kredytu Przemysłowców Łódzkich o
zastosowanie środków zabezpieczających w stosunku do 128 li-
stów zastawnych.

Obecni: Przewodniczący Sędzia CYGAŃSKI. Sędziowie:
DICKSTEIN, ZAJKOWSKI. Podprokurator — za Sekretarza
DALIG.

Na zasadzie art. 12 Ustawy z dnia 26 lipca 1919 roku o
utraconych tytułach na okaziciela (Dz. Ust. N 67/19 poz. 406),
Sąd Okręgowy p o s t a n o w i ł :

1) zezwolić na zastosowanie środków zabezpieczających,
przewidzianych w art. 1-5 Ustawy o utraconych tytułach na
okaziciela, w stosunku do 128 sztuk listów zastawnych Towar-
zystwa Kredytowego miasta Łodzi, a mianowicie: 5 proc. listów
VII serii NN 10870, 10871, 10989, 10990, 10991, 10992, 11108, 11112,
11260, 11261, 11280, 11281, 11282, 11287, 11288, 11432, 11433, 11434,
11435, 11656, — po 3000 rubli każdy; NN 35047, 35048 — po
1000 rubli każdy; NN 67626 — 67630, 67634, 67636, 67807, 67808,
67840, 67849, 67951, 67961 — 67979, 68050, 68090, 68185 — 68189
68191, 68197 — po 250 rubli każdy; 4 1/2% listów VI serii: NN
21, 286, 287, 574, 581 — 584, 586, 630 — po 3000 rubli każdy;
30692, 30992, 30993, 31063, 31318 — 31320, 31600, 31994, 32784,
33214, 33297, 33558, 33610, 33728, 33729, 33749, 33847 — 33852,
34738, 34765, 34774, 34811, 34854, 34880, 34881, 35137, 35238,
35272, 35276, 35277, 35279, 35285, 35286, 35438, 35533 — 35535,
35565 — 35570, 35654, 35655, 35657, 35671, 35675, 35676, 35705,
35724 — po 500 rubli każdy na ogólną sumę nominalnej wartości
130000 rubli, zostawionych przez Towarzystwo Wzajemnego Kre-
dytu Przemysłowców Łódzkich w Łódzkiej Powiatowej Kasie
Skarbowej na rzecz Kalisko-Piotrkowskiego Urzędu Akcyzy;
2) wzbronąć wszelkich wypłat z wyszczególnionych wyżej listów za-
stawnych i dokonywania z nimi jakichkolwiek transakcyj;
3) odpis decyzji niniejszej doręczyć Towarzystwu Kredytowemu m.
Łodzi; 4) przez ogłoszenia trzykrotnie decyzji niniejszej na koszt
Towarzystwa Wzajemnego Kredytu Przemysłowców Łódzkich w
odstępach dwumiesięcznych w Monitorze Polskim i w Gazecie
Sądowej Warszawskiej wezwać wszystkich, roszcujących prawa
do listów zastawnych, wyszczególnionych w punkcie 1-ym, aże-
by w ciągu 2-ech lat, licząc od daty pierwszego ogłoszenia, zło-
żyli w Sądzie Okręgowym w Łodzi do sprawy Z. 573/19, posia-
dane listy zastawne lub zgłosili sprzeciwy.

Za zgodność Adjunkt (podp. niecz.).

Decyzja w Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.
Obecni: Przewodniczący: Sędzia J. Ingersleben. Sekretarz:
apl. Brzeziński.

Dnia 30 maja 1927 r. Sąd Okręgowy w Łodzi w Wydziale
Cywilnym na posiedzeniu publicznym rozpoznawał w składzie
jednoosobowym sprawę z podania Tow. Wzaj. Kred. Przemysł.
Łódz. o zastosowanie środków zabezpiecz. i z mocy art. 4,
712 U. P. C. wobec wniosku o to osoby, na rzecz której środ-
ki zabezpieczające zastosowane były postanowił: uchylić w
stosunku do listu zastawnego Towarzystwa Kredytowego miasta
Łodzi N 68090 środki zabezpieczające, zastosowane względem
niego decyzją Sądu z dnia 19-go grudnia 1919 roku.

Za zgodność: Adjunkt (podp. niecz.)

PRZETARG.

Magistrat m. Łodzi ogłasza niniejszem publiczny przetarg
ofertowy na budowę domów robotniczych na posesjach miej-
skich przy ulicy Marysińskiej, 6-go Sierpnia i Karolewskiej z
własnych przedsiębiorcy materiałów i robocizną, z wyjątkiem
cegły, którą Magistrat będzie potrącać z rachunków, licząc po
80 złotych za tysiąc.

Ubiegać się mogą o budowę zarejestrowane przedsiębior-
stwa i firmy, które wykażą się świadectwami, że już wykony-
wały większe roboty budowlane dla władz rządowych i samo-
rządowych.

Oferty in minus z podaniem w procentach wysokości zniż-
ki od sumy kosztorysowej należy składać w Magistracie, Plac
Wolności nr. 14, III piętro, pokój nr. 52 do dnia 5 listopada r.
b. do godz. 12, gdzie przejrzeć można kosztorys, projekt i wa-
runki konkursu.

Magistrat zastrzega sobie prawo wyboru z pośród wnie-
sionych ofert, względnie nieprzyjęcia żadnej.

Mechaniczna Szlifiernia Szkła
i Fabryka Luster p. f
„SZLIF” Kilińskiego 77,
— tel. 58-37. —
polecą w wielkim wyborze tremą, toalety, lu-
stra ścienne stołowe w niklowych i drewnianych
oprawach. Szyby do samochodów i dorożek. —
Przyjmuje się do graniżowania wszelkie kry-
ształy stołowe i szkiełka dla zegarmistrzów.
Ceny konkurencyjne!! Wykonanie pierwszorzędne!

№ 267/Sp. Do Rejestru Spół-
dzielni „Spółdzielcza Kasa Osz-
zczędnościowa - Pożyczkowa pra-
cowników służby Intendenty
w Łodzi z odpowiedzialnością
ograniczoną” wniesiono w dniu
4 października 1927 r. następu-
jące wpisy: Zarząd obecnie stan-
owią: Józef Tomaszewski (Łódź,
Przejazd 88), Edward Kościak
(Zgierz Zgielona 8), Aleksander
Wierzbowski (Łódź, Kilińskiego
Nr. 143), Stefan Cichocki (Łódź,
Siedlecka 8) i Edward Śmie-
chowski (Łódź, Gdańska 134) oraz
zastępcy Kazimierz Głowacki
(Łódź, Księży Młyn 2), Antoni
Massalski (Łódź, Nowo-Cegiel-
niana 66) i Władysława Ambro-
żajtysówna (Łódź, Konstancynow-
ska 10)

Wydział Rejestru Handlo-
wego Sądu Okręgowego
w Łodzi.

Poszukuje się
spólnika

do nieruchomości i do fabrykacji
korzystnego artykułu z kapitałem
15 tys. zł., pokój z kuchnią
wolne. — Oferty do „Kuriera”
pod „Fabryka”.

Spółniczka

z kapitałem 1000 zł. i udziałem
w pracy potrzebna do przed-
siębiorstwa handlowego w Zgie-
rzu. Oferty pod „Handel” do biu-
ra „Promień” Piotrkowska 81. —

Dr. med.
JÓZEF IMICH
choroby uszu, nosa, gardła i krtani
powrócił
Moniuszki 1 (Pasaż Hajera)
telefon 9-97
przyjmuje od 3 — 4 i od 5 — 7 popoł.

Zakład Krawiecki
Cywilny i wojskowy
Jan KUCZKA
Łódź, ul. Żeromskiego 5,
(dawniej Pańska)
Przyjmuje wszelkie zamówienia z wia-
snych i powierzonych materiałów podług
najnowszych modeli. Wykonanie pier-
wszorzędne, po cenach przystępnych.
UWAGA: Ewentualnie spła-
ta ratami.

Hallo Łódzianki!!!

Za 25 zł. nauczam
w ciągu miesiąca
najnowszą metodą
różnego rodzaju
haftu ręcznego:
białego, kolorowe-
go, Toledo, filat —
oraz kroju bielizny
damskiej.
Maja i Maja 41, m. 16

Dr.
H. GUBICZ
Cegielniana 43
— tel. 41-32. —
Specjalista chorób
skórnych, wenery-
cznych i moczop-
ciowych. Lecze-
nie szt. słońcem
wyżynowem.
Przyjmuje od godz.
8-10 i 5-8

Diatergia najnow-
szych fasonów z
własnego lub p-
wierzzonego mater-
jału jak również re-
peracje, wykonywa-
we własnej pracow-
ni. T. Pankiewicz.
199 Piotrkowska 199

Dr. med.
PRYBULSKI
powrócił
choroby skórne
włosów wene-
ryczne i moczop-
ciowe.
Leczenie światłem
Lampa kwarcowa
promieniami Roent-
gena od 9-2 i od
4-8, 4-5 dla pań
oddz. poczekalnia
Zawadzka nr. 2.

Dr. med.
Niewiański
Sienkiewicza 34.
Tel. 59-40.
Choroby skórne i
weneryczne.
Naświetlanie
lampa kwarcowa.

DR. MED.
Pikielny
Choroby nosa,
pęcherza i dróg
moczowych.
Przyjmuje od 4-7
NAWROT Nr. 8.
Telef. 19-90.

Ford
taksówka
karetka cztero-
drzwiczkowa
w dobrym stan-
ie. Z powodu
wyjazdu
sprzedam
za Zł. 5,500.—
Gdańska 154, m. 36

Dr.
M. Glazer
Zielona 6.
TEL. 45-49.

Choroby skórne i
weneryczne.
Przyjmuje od 8 do
9.30, 12-2 i od 7-8

Dr. med.
EKKERT
Kilińskiego 143
z przy Głównej :
choroby wene-
ryczne, skórne
i dróg mocz-
owych przyjmuje
od godz. 12 — 1 1/2
od godz. 6 1/2 — 8 1/2.

Doktor
H. Wołkowyski
Zachodnia 57.
(Cegielniana 19)
Choroby skórne
i weneryczne.
Leczenie lampą
kwarcową.
Przyjmuje od godz.
od 4 — 8
w niedzi i święta
od 11-1.
Dla pań od 4 — 5
Oddzielną pocze-
kalnia, tel. 37-70

Rekordowy film pełen finezji i wytwornego smaku „Dziewczęce usta całowałem nieraz”

Cudowna sztuka filmowa podt. pięknej operetki LEHARA „Paganini”, w rolach gł. światowej sławy artyści kinematogr.

Dziś premiera! Elżbieta Pinajewa, Evi Eva, Alfons Fryland, M. Kupfer, Winterstein i Digelma

Po raz pierwszy w Łodzi.

Początek przedstawień o godz. 3 p. p., ost. g. 6 p. p., w soboty, niedziele i święta o g. 1 p. p., ost. o g. 4 p. p.
Ceny miejsc na pierwszy seans 50 gr. i 1 zł., na pozostałe od 75 gr. Orkiestra Symfoniczna o g. 6 p. p.

ZARZĄD

Łódzkiego Towarzystwa Elektrycznego, Spółki Akcyjnej,

zawiadamia pp. akcjonariuszów, że Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Spółki, które odbyło się w dniu 31 maja 1927 roku, powzięło decyzję powiększenia kapitału akcyjnego Spółki z 20.000.000.— na 30.000.000.— złotych drogą emisji 20.000 sztuk akcji po złotych 500.— wartości nominalnej i że w Nr. 225 „Monitora Polskiego” z dnia 1 października 1927 r. ogłoszone zostało następujące postanowienie pp. Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu, dotyczące tego powiększenia kapitału:

Na zasadzie art. 1 Ustawy z dnia 29 kwietnia 1919 r. o zatwierdzeniu i zmianie statutów spółek akcyjnych, zezwala się Spółce Akcyjnej pod firmą: „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne, Spółka Akcyjna”, z siedzibą w Łodzi, na powiększenie kapitału zakładowego Spółki o zł. 10.000.000.—, czyli do zł. 30.000.000.—, drogą II emisji złotych 20.000 sztuk nowych akcji na okaziciela, nominalnej wartości zł. 500.— każda, na następujących warunkach:

- a) pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji należy właścicielom akcji emisji poprzedniej w stosunku jednej akcji nowej emisji na dwie akcje pierwszej emisji;
- b) dla wykonania prawa poboru dla dawnych akcjonariuszów (o „a”) winien być określony termin sześciotygodniowy od dnia ogłoszenia subskrypcji na akcje nowej emisji w „Monitorze Polskim”;
- c) reparytacji tych akcji, na które dotychczasowi akcjonariusze w tytułu posiadania prawa pierwszeństwa się nie zapiszą, dokona Zarząd Spółki według swego uznania i określi ich kurs emisji, który nie może być niższy od ceny emisji;
- d) cena emisyjna akcji nowej emisji dla dawnych akcjonariuszów, którzy wykorzystają prawo poboru, określa się na zł. 530, z których zł. 300 przeznaczą się na kapitał zakładowy, reszta zaś po pokryciu kosztów z emisji nowych akcji związanych, na kapitał zapasowy;
- e) pod względem praw przysługujących akcjonariuszom, akcje nowej emisji będą równane z akcjami emisji poprzednich, z chwilą wpisania powiększenia kapitału zakładowego do rejestru handlowego, które winno być uaktężnione w ciągu miesiąca od dnia zamknięcia subskrypcji i następnicyz będą w dywidendzie od dnia 1 października 1927 roku;
- f) całkowita wpłata kapitału zakładowego oraz zapasowego winna być uaktężniona w ciągu 3 miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszego postanowienia w „Monitorze Polskim”;
- g) w terminie miesięcznym od dnia zamknięcia subskrypcji szczegółowe sprawozdanie wraz z planem podziału i wykazem rozdanych akcji z zaznaczeniem otrzymanej za nie ceny emisyjnej winno być złożone do Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Dopiero po złożeniu takiego sprawozdania, Spółka będzie mogła zarejestrować dokonane powiększenie kapitału zakładowego;
- h) w ogłoszeniach o subskrypcji winno być w całości publikowane postanowienie, zezwalające na przeprowadzenie nowej emisji akcji i zapisy na akcje nowej emisji winny być przyjmowane w miejscach w uchwale Zarządu z dnia 15 czerwca 1927 roku wymienionych.

Powołując się na powyższe postanowienie, Zarząd Spółki niniejszem otwiera subskrypcję na akcje nowej emisji i wzywa pp. akcjonariuszów do wykonania przysługującego im prawa poboru w stosunku 1 akcji nowej emisji na 2 akcje starej emisji w ciągu 6 tygodni od dnia 26 października 1927 roku, t. j. daty niniejszego, ogłoszenia w „Monitorze Polskim”.

Zapisy na akcje nowej emisji przy jednoczesnym złożeniu akcji poprzedniej emisji dla ostemplowania przyjmują:

1. Zarząd Spółki, Łódź, ulica Przejazd 58,
2. Powszechny Bank Związkowy w Polsce w Warszawie,
3. Polski Akcyjny Bank Komercyjny w Warszawie,
4. La Banque Commerciale de Bâle à Bâle, Genève et Zurich,
5. Le Crédit Suisse à Zurich, Genève, Bâle, St. Gall et Berne,
6. La Société Anonyme Leu et C-ie à Zurich,
7. Le Crédit Commercial de France à Paris i
8. La Société Générale de Belgique à Bruxelles.

Cena emisyjna za akcje nowej emisji ustalona została dla dawnych akcjonariuszów, którzy wykorzystają prawo poboru, na złotych 530 (piećset trzydzieści złotych), które winne być uiszczone w terminie przewidzianym w punkcie f) w jednym z wyżej wskazanych miejsc.

ZARZĄD.

OGŁOSZENIA DROBNE.

po 10 groszy za wyraz. Dla poszukujących pracy 5 groszy za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie 50 groszy.

Neuba i wychowanie

Mademoiselle Marie enseigne anglais français allemand. Traugutta 2, I fr. 7970

Planista rutynowany przymiennie do mówienia na wieczorki publiczne i prywatne. Kalikat Świątkowski, Zgierska 11, m. 8 tel. 34-72 7973

Muzyki (fortepian) wyższej oraz początków udzielam dorosłym i dzieciom według najnowszych metod, od 20 zł. miesięcznie. — Przystosobiam do szkół muzycznych. Wólczańska 253, I p. m. 6.

Muzyki gruntowne udzielam na skrzypkach, fortepianie, mandolinie, gitarze oraz teorii muzycznej. Amatorom metodą skróconą — Instrumenty i nuty na miejscu. Piotrkowska 87 m. 8

Nauczycielka udzieli gruntownie lekcji języka niemieckiego w zamian za polski. Łaskawe oferty sub „A. A. 25”.

Wzrost i sprzedaż

MEBLE. Dywany, Łódzka metalowe, otomany, leżanki na terace patentowane i miękkie, krzesła gładkie, meble kuchenne, biurowe, biurka, biblioteki, staterki, Wieszadła, białe saloniki. W dużym wyborze poleca na raty Magazyn Mebli Wł. Romiszewskiego — Piotrkowska 116 I p. front, tel. 2161.

Kazynie do sprzedania samochodu osobowe: Landoleika 6 osobowa „Apollo” z elektrycznym oświetleniem, mało używana. — Ford odkryty model 1926 na chodzie — samochody ciężarowe: 4 tonowy „Opel” na dobrych gumach 3 tonowy „Bissing” szybkozbiorny na do brych gumach. — Wiadomość Nowo-Zarawska 44.

Sprzedam kilka sklepów, i domów dużych i małych oraz przyjmuję do sprzedaży. Wiadomość Biuro Prósb, Krucza 24.

Artystyczny Zakład Fotograficzny „Salon d'Art” ul. Konstantynowska 2 Ceny przystępne!

Domek-willa mury wany, 8 ubikacji ładny ogród owocowy 3/4 morgi w Rudzie Pabjanickiej do sprzedania wiadomość Sienkiewicza 34 p. Grunert. 8164

Zakopane. — Biuro J. Kubińskiego ma do sprzedania wille, pensjonaty — parcele. 4340

Samochód cetero osobowy „Ford” w bardzo dobrym stanie tanio sprzedam Przejazd 41, m. 17. 8125

Do sprzedania autobus marki Benz. Wiadomość Szosa Pabjanicka 12. 8110

Łabka — pierwszy gatunek skrzynkami do sprzedania Wiadomość Gdańska 12, m. 11, od 8-jej do 1-jej. 8101

Butro męskie na po pielcach oraz beksza tanio do sprzedania. Konstantynowska nr. 51, m. 7 II piętro. Zastac od 4—6-jej. 8146

Do sprzedania trzy włókiwy małątek drewnianej ziemi, zabudowania murowane, dom o 7 pokojach, oraz ogród owocowy, z inwentarzem żywym i martwym, przy spacie 70 tysięcy słotych. Blizszych informacji udziela biuro pośrednicze Borowickiego, Zgiera, Paręczowska 3.

Sklep kolonialny z większym lokalem do sprzedania. Wiadomość Sosnowa 7, plekarnia. 8188

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Sprzedam z r a b 11 m. x 8 m. na 3 pokoje z kuchnią parter i 3 pokoje fasjata z korytarzami, sieniami, werandą, gankiem i balkonem pod dachem. Przystanek Zakowice, kolonaj kolejarzy kaletnik Włodkowski. 8150

Posady i prace. Zaciarowane. Potrzebna służąca do restauracji. — Rzgowska 65.

Potrzebna zdolna prasowaczka do koszul i praczek. — Piotrkowska Nr. 7, Pralnia. 8103

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Zofar-mechanik z długoletnią praktyką poszukuje pracy na wyjazd. — Wiadomość w adm. „Kurjera Łódzkiego”. 8159

Matrymonialne. Poszukuję miejsca jako gospodyn, może być do samotnej osoby, względnie na probostwie, znam się na gotowaniu. Oferty sub „M. L.” 8061

Chcisz szybko i dobrze wyjść zamąż lub się ożenić? Udaj się z całym zaufaniem do Międzynarodowego Biura Pośrednictwa Matrimonialnego „Matrimonium” w Warszawie, ul. Nowogrodzka 36. — Na każde listowne zgłoszenie natychmiast wysyła się kilkadziesiąt stosownych ofert, szczegółowe informacje i fotografie osób, pragnących wyjść zamąż lub się ożenić. Warunki przystępne. Wybór olbrzymi!

Lokale i mieszkania. Posładam duży lokalka przy ul. Piotrkowskiej, sklep dwa pokoje, kuchnię, piwnicę, nadający się na cukiernię, mleczarnię. Lokal ten odstąpię, lub przyjmę spółnika z kapitałem zł. 10.000. Oferty do „Kurjera Łódzkiego” sub „R.M.”

Wynajęcia sklepów z kuchnią nadający się na każdą dynter. Grabowa 24. 8149

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Wzrost zimowe jesionka, garnitur nowy do sprzedania. Zeromskiego 4, m. 10, 3 piętro do godz. 5 po południu. 8187

Do sprzedania
urządzenie restauracyjne: 10 stołów, krzesła, bufet, kredens, 2 bilardy oraz muzyka „Graj” (Orscheszton)
Wiadomość w firmie „B-cia Keilich” ul. Napiórkowskiego № 28.

SKŁAD FUTER
i Zakład Kufnierski
J. Szwarzman
Naputowicza 43
(sklep frontowy)
poleca gotowe FUTRA damskie i męskie, oraz SKÓRKI pojedyncze wszelkiego rodzaju po cenach przystępnych NA DOGODNYCH WARUNKACH. Obiekcje nie obowiązują do kupna.

Artystyczny Zakład Fotograficzny „Salon d'Art” ul. Konstantynowska 2 Ceny przystępne!

CENY PRENUMERATY:		CENY OGŁOSZEŃ MIEJSCOWYCH:	
Konto czekowe	W Łodzi z niedz. dod. Ilustr. miesięcznie zł. 4.20	Przed tekstem	40 groszy za wiersz milimetr. 1 lam. (strona 4 lamy)
P. K. O. № 61747.	Dla robotników „ „ „ „ 3.70	W tekście	40 „ „ „ „ 1 „ „ 4 „
	Na prowincji „ „ „ „ 5.00	Za tekstem	30 „ „ „ „ 1 „ „ 4 „
	Zagranicą „ „ „ „ 10.50	Nekrologi	30 „ „ „ „ 1 „ „ 4 „
	Odnoszenie do domu „ „ „ „ 0.40	Komunikaty	30 „ „ „ „ 1 „ „ 4 „
		Zwyczajne	8 „ „ „ „ 1 „ „ 10 lamów
		Drobne 10 gr. poszukwania pracy 5 gr. za wyraz — najmniejsze ogłoszenie 1 zł., dla bezrobotnych — 50 gr. Ogłoszenie nadesłane po godz. 7 wiecz. o 30 proc. drożej.	

„Kurjer Łódzki” i „Łódzkie Echo Wieczorne” łącznie z odnośnikiem do domu zł. 7.10 miesięcznie. Prenumeratę można przerwać tylko 1-go i 15-go każdego miesiąca, Wdawca: Jan Styniowski, z upoważnienia T-wa Drukarsko-Wydawniczego Sp. z o.o.